

Nr 46

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379), m. m., såvitt propositionen hänvisats till bevillningsutskottet, jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 11 mars 1955 dagtecknad proposition, nr 160, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379);
- 2) lag om ändrad lydelse av 62 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);
- 3) förordning angående ändrad lydelse av 13 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;
- 4) förordning angående ändrad lydelse av 13 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt;
- 5) förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 27 juni 1927 (nr 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar; samt
- 6) lag angående ändrad lydelse av 17 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

Propositionen har hänvisats, såvitt angår det under 6) upptagna författningsförslaget till konstitutionsutskottet, samt i övrigt till bevillningsutskottet.

Beträffande lydelsen av de under 1)–5) angivna författningsförslagen hänvisas till utskottets hemställan.

Rörande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

1950 års skattelagssakkunniga avlämnade hösten 1954 betänkande med förslag till effektivare taxering. I betänkandet föreslogs olika åtgärder i syfte att främja ett riktigare fullgörande av deklaraionsplikten, att skapa vidgade möjligheter till taxeringskontroll och att erhålla en mer ändamålsenlig taxeringsorganisation.

Efter överarbetning av vissa delar av sakkunnighetänkandet framlägges i propositionen förslag till ändrade regler om uppgiftsskyldighet och taxeringskontroll. Däremot upptages inte nu frågan om ändrad taxeringsorganisation, vilken fråga ansetts böra göras till föremål för ytterligare utredning genom särskilda sakkunniga. I propositionen framhålles, att förslag i sistnämnda hänseende samt om en mera fullständig revision av taxeringsförordningen avses skola underställas 1956 års riksdag.

Det nu framlagda förslaget innebär bl. a. följande.

Den som är deklarationsskyldig eller skyldig att lämna uppgifter till ledning för annans taxering skall i skälig omfattning föra och för taxeringskontroll tillhandahålla räkenskaper eller andra anteckningar. En uttrycklig bestämmelse om s. k. skönstaxering införes och skall tillämpas då föreskrivna anteckningar till ledning för den egna taxeringen inte förts samt av omständigheterna i övrigt framgår att en riktig taxering icke kan grundas på den skattskyldiges uppgifter.

Självdeklarationer av bl. a. rörelseidkare och jordbrukare skall innehålla vissa för taxeringen erforderliga upplysningar, som för närvarande måste inhämtas genom särskilda förfrågningar.

En viss ökad uppgiftsskyldighet till ledning för annans taxering föreskrives. Detta gäller bl. a. beträffande vissa inköp och försäljningar, som gjorts av rörelseidkare och jordbrukare.

Vidgade möjligheter till granskning av räkenskaper och till annan taxeringsrevision införes. Sålunda skall kontroll kunna ske inte blott hos den skattskyldige själv utan även hos annan, med vilken han haft affärsförbindelser. Vidare skall taxeringsmyndigheterna kunna få hos andra myndigheter ta del av handlingar och annat material, som är av betydelse för taxeringskontrollen.

Särskilda bestämmelser upptages i syfte att förhindra att insynsmöjligheterna medför att befogade intressen av sekretesskydd eftersättes.

Eftertaxering skall kunna åsättas i större omfattning än som med nuvarande bestämmelser är möjligt. I princip bibehålles dock regeln att sådan taxering skall åsättas inom fem år.

De sakkunnigas förslag om en särskild avgift vid avvikelser från deklaration har inte upptagits.

Slutligen föreslås vissa ändrade regler på området för fastighetstaxering, i syfte att ge ökad tid åt arbetet med åsättande av fastighetsvärdena.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 1956.

I anledning av förevarande proposition har inom riksdagen väckts följande motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I:498 av herrar *Magnusson* och *Arrhén* samt II:619 av herrar *Edström* och *Fröding*, vari hemställts, att riksdagen måtte antaga det i Kungl. Maj:ts proposition nr 160 framlagda förslaget till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928

(nr 379) med de ändringar att 57 c § utgår samt att 32 § 3 mom., 35 § 5 och 6 mom., 36 § 4 mom., 39 § 6 mom., 40 § 2 mom., 52, 54, 79, 93 och 140 §§ samt 144 § 3 mom. erhåller nedan angivna lydelse.

32 §.

3 mom. Skattskyldig, som — — — och handlingar.

35 §.

5 mom. Har någon enligt denna paragraf anmanats avlämna uppgift och avser uppgiften förhållande, varom han har att iakttaga tystnad, skall länsstyrelsen, på framställning av den som anmanats, befria honom från skyldighet att lämna uppgiften. Anser den, som anmanats avlämna uppgift, att eljest särskilda omständigheter kunna åberopas för att uppgiften ej kommer till annans kännedom, må länsstyrelsen, på framställning av den som anmanats, när synnerliga skäl föranleda därtill, jämväl befria honom från skyldighet att lämna uppgiften.

6 mom. Idkare av — — — (= 35 § 3 mom. enligt gällande lydelse) — — — 93 §§ sägs.

36 §.

4 mom. Självdeklaration efter — — — 35 § 3 mom.

39 §.

6 mom. Underlåter någon, — — — lämpligt vite.

40 §.

2 mom. Hörsammas icke anmaning att avlämna uppgift enligt 33 §, 34 §, 35 § 1, 2 eller 3 mom. eller 35 b § eller anmaning enligt 35 § 6 mom. att tillhandahålla räkenskaper eller andra handlingar, må för uppgiftens införskaffande eller handlingarnas tillhandahållande anlitas biträde av länsstyrelsen, som äger förelägga den försumlige, därest han icke är offentlig tjänsteman, lämpligt vite.

52 §.

För taxering — — — Kungl. Maj:t meddelas.

54 §.

För de — — — eller eftertaxering.

Vad nu sagts — — — andra handlingar.

79 §.

1 mom. Finner taxeringsnämndens — — — bokföring.

2 mom. Anser taxeringsnämndens ordförande anledning föreligga att för

ändamål, som i 35 § 6 mom. sägs, granskning av där omförmäld näringsidkares bokföring äger rum, framställes begäran härom hos vederbörande taxeringsintendent, vilken har att vidare förfara på sätt i 1 mom. sägs. Framkomma vid granskningen omständigheter av beskaffenhet att kunna antagas inverka å annan taxeringsnämnds taxeringsåtgärd, skall taxeringsintendenten föranstalta om underrättelse härom till ordföranden i denna nämnd.

3 mom. Granskning, som — — — granskningen.

93 §.

Taxeringsintendenten har — — — 57 § 3 mom. kommunalskattelagen. Finner taxeringsintendenten för en behörig taxering av skattskyldig, som i 32 § 3 mom. omförmäles, vara nödigt, att granskning verkställas av den skattskyldiges bokföring eller, då den skattskyldige varit delägare i vanligt handelsbolag, kommanditbolag eller rederi, av bolagets eller rederiets bokföring, eller anser taxeringsintendenten anledning föreligga att för ändamål, som i 35 § 6 mom. sägs, granskning av där omförmäld näringsidkares bokföring äger rum, bör taxeringsintendenten föranstalta om sådan granskning, därvid biträde av sakkunnig må anlitas. Tillkommer jämlikt 55 § 1 mom. anmaningsrätten annan taxeringsintendent, bör framställning om granskning göras hos denne. Angående granskningens utförande skall i varje fall gälla vad i 79 § 3 mom. sägs.

Jämväl i — — — föranstalta därom.

Finner taxeringsintendenten — — — taxeringsnämndens ordförande. Landskamreraren har — — — erforderlig utredning.

I fråga — — — likformig taxering.

140 §.

Den som bryter mot vad i 57 § är stadgat, straffes med dagsböter, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

Vad som med stöd av bestämmelserna i denna förordning inhämtats vid granskning av handelsbok eller annan räkenskapshandling må ej yppas i vidare mån än som erfordras för vinnande av det med granskningen avsedda ändamålet. Bryter någon häremot, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

144 §.

3 mom. Den som — — — länsstyrelsen.

Sedan besvären — — — giva anledning.

Om klagan — — — är sagt.

Över länsstyrelsens beslut, varigenom vite förelagts, må klagan ej föras.

Vid prövning — — — under bedömande.

II) de likalydande motionerna I: 499 av herr *Bergh* samt II: 615 av herrar *Carlsson* i Stockholm och *Birke*, vari hemställts, att riksdagen måtte antaga det i Kungl. Maj:ts proposition nr 160 framlagda förslaget till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379) med de ändringar av 29 a §, 31 och 142 §§, som framgår av följande lydelse.

29 a §.

Därest inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet redovisas enligt bokföringsmässiga grunder med räkenskapsavslutning medelst vinst- och förlustkonto, skall självdeklaration utöver vad eljest är föreskrivet innehålla:

- 1) uppgift, såvitt angår rörelse, om storleken av omsättningen;
- 2) uppgifter om de grunder, som tillämpats vid värdesättningen å lager samt fordringar;
- 3) uppgift huru det bokföringsmässiga vinstresultatet justerats till överensstämmelse med de för den skattemässiga inkomstberäkningen stadgade grunderna, därvid dock specifikation av de särskilda posterna icke är erforderlig;
- 4) uppgifter rörande i räkenskaperna gjorda avdrag för värdeminskning;
- 5) uppgifter rörande gjorda avdrag för avsättningar till pensions- eller andra personalstiftelser eller till fonder eller stiftelser av annat slag;
- 6) uppgift om vad den skattskyldige i varor, penningar eller annat uttagit ur näringsverksamheten eller annorledes använt för bestridande av levnadskostnader eller eljest för utgifter, som icke äro hänförliga till omkostnader i verksamheten, så ock om andra förmåner som den skattskyldige åtnjutit av rörelsen eller jordbruksfastigheten;
- 7) uppgift om belopp, som vid inkomstberäkningen avdragits såsom rese- och representationskostnader, i den mån sådant belopp icke utgivits till anställda och upptagits å kontrolluppgifter rörande dessas förmåner, dock att, därest lämnandet är förenat med synnerliga svårigheter, uppgiften skall lämnas först efter anmaning; samt
- 8) uppgift om verkställda nedskrivningar av värdet å rättigheter till leverans av omsättningstillgångar samt maskiner och andra inventarier.

Redovisas inkomst av rörelse enligt bokföringsmässiga grunder men utan räkenskapsavslutning medelst vinst- och förlustkonto, skall beträffande innehållet i självdeklaration i tillämpliga delar gälla vad ovan sägs.

31 §.

Vid självdeklaration för deklarationsskyldig, som under beskattningsåret varit skyldig föra räkenskaper eller som, utan att sådan skyldighet förelegat, under beskattningsåret fört räkenskaper i av honom bedriven rörelse, skall fogas bestyrkt avskrift av balansräkning för beskattningsåret och balansräkning för det närmast föregående räkenskapsåret samt av vinst- och förlusträkning för beskattningsåret, om sådan räkning ingått i

bokföringen. Har den deklarationsskyldige i det bokslut, som ligger till grund för självdeklarationen, upprättat särskilt balanskonto, som avviker från balansräkningen, skall han vid deklarationen foga bestyrkt avskrift av sådant konto.

Vid självdeklaration, som ovan sägs, skola vidare fogas uppställningar enligt formulär, som fastställas av riksskattenämnden, med uppgifter erforderliga för tillämpning av gällande bestämmelser rörande avdrag för värdeminskning, så ock utdrag av räkenskaperna till styrkande av dessa uppgifter.

För aktiebolag, ekonomisk förening och ömsesidigt försäkringsbolag skall avlämnas bestyrkt avskrift eller tryckt exemplar av förvaltnings- och revisionsberättelser, som avgivits för beskattningsåret.

För inländsk försäkringsanstalt skall avlämnas bestyrkt avskrift av protokoll eller annan handling, som utvisar, huru vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen för beskattningsåret slutgiltigt fastställts samt huru vinsten för samma år disponerats. Vad sålunda stadgats skall dock icke gälla beträffande försäkringsanstalt, som drivit enbart livförsäkringsrörelse.

Idkare av — — — är belägen.

142 §.

Den, som ej behörigen fullgör vad honom enligt 18, 19, 23, 32 a, 33 eller 34 §§, 35 § 1, 2 eller 3 mom., 35 b §, 40 a § 1, 2 eller 3 mom. eller 42 § 4 mom. andra stycket åligger och icke visar skälig anledning till sin underlåtenhet, skall, där ej försummelsen eljest är med straff belagd, böta högst trehundra kronor. Vad nu sagts gälle ock om den, som ej behörigen fullgör vad honom åligger jämlikt förordnande, som meddelats enligt 35 a § eller 42 § 4 mom. tredje stycket eller 42 § 5 mom.

III) de likalydande motionerna I: 500 av herr *Osvald* och II: 617 av herr *Ståhl*, vari hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 160 samt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om ett nytt, i vissa i motionerna omnämnda delar omarbetat förslag i ämnet;

IV) de likalydande motionerna I: 501 av herr *Werner* m. fl. och II: 616 av herr *Hansson* i Önnarp m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandling av propositionen nr 160 måtte besluta,

1) att hos Kungl. Maj:t begära,

A) att frågan om den enskildes rättsskydd må i enlighet med motionernas syfte upptagas till prövning i samband med ny utredning rörande taxeringsorganisationens utformning;

B) att det föreliggande förslaget till ändring av 57 c § taxeringsförord-

ningen i enlighet med vad som anförts i motionerna må omprövas och förslag till författningstext föreläggas nästa års riksdag;

2) att med ändring av Kungl. Maj:ts förslag förordna,

A) att 142 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379) får följande lydelse:

»Den, som ej behörigen fullgör vad honom enligt 18, 19, 23, 32 a, 33 eller 34 §§, 35 § 1, 2 eller 3 mom., 35 b §, 40 a § 1, 2 eller 3 mom. eller 42 § 4 mom. andra stycket åligger, skall, därest giltig ursäkt ej kan visas för försummelsen, där ej försummelsen eljest är med straff belagd, böta högst 300 kronor. Vad nu sagts gälle — — — eller 42 § 5 mom.»

B) att i enlighet med vad som i motionerna anförts 62 § kommunalskattelagen, 13 § förordningen om statlig inkomstskatt samt 13 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt, andra stycket, må ändras enligt följande:

»Föreligga sådana omständigheter, som i föregående stycke sägs, och kan på grund av vad sålunda och i övrigt förekommit skäligen antagas, att av den skattskyldige lämnade uppgifter» etc. enligt Kungl. Maj:ts förslag.

V) de likalydande motionerna I: 502 av herr *Lindblom* m. fl. och II: 618 av herr *Strandh*, vari hemställts, »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition i följande avseenden: 35 § 1 mom. 7, 2 mom. och 5 mom. utgår, 39 § 1 mom. första stycket: orden 'eller är — — — för taxering' utgår, 57 a § utgår, 57 b § utgår, 57 c § utgår, varvid som följd härav 32 § 3 mom., 35 § 6 mom., 39 § 6 mom. och 54 § sista stycket utgår; samt i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om översyn av ifrågavarande förslag enligt de i motionerna angivna grunderna».

De under III) upptagna motionerna har hänvisats, såvitt de avser förslaget till lag angående ändrad lydelse av 17 § lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, till konstitutionsutskottet och i övrigt till bevillningsutskottet. Övriga ovannämnda motioner har i sin helhet hänvisats till bevillningsutskottet.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena — i de delar motionerna blir föremål för behandling i detta betänkande — får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 499, I: 501, I: 502, II: 617 och II: 619.

Propositionen

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 maj 1952 uppdrog chefen för finansdepartementet åt 1950 års skattelagssakkunniga att verkställa en översyn av taxeringsförordningens bestämmelser.

De sakkunniga (kammarrättsrådet H. Björne, ordf., regeringsrättssekreteraren Å. Granlund och förste taxeringsintendenten S. Holdo) har med skrivelse den 8 september 1954 överlämnat betänkande med förslag till effektivare taxering (SOU 1954: 24). I betänkandet upptas förslag till ny taxeringsförordning m. fl. författningar. Förslaget innebär bl. a. väsentligt ökade skyldigheter för de skattskyldiga och andra att i och för taxeringen föra anteckningar och avgiva uppgifter, vidgade befogenheter för taxeringsorganen i deras kontrollerande verksamhet, ökade möjligheter till eftertaxering samt skyldighet att vid oriktig självdeklaration erlægga särskild avgift såsom bidrag till kostnaderna för taxeringskontrollen. Därutöver föreslår de sakkunniga betydelsefulla ändringar i fråga om organisationen av taxeringsorganen och förfarandet hos dessa.

Över betänkandet har efter remiss *yttrande* avgivits av justitiekanslersämbetet, statskontoret, kammarrätten, bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen, riksräkenskapsverket, riksskattenämnden, riksförsäkringsanstalten, 1953 års skatteflyktskommitté, valutakontorets styrelse, överståthållarämbetet, samtliga länsstyrelser, allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden, 1949 års besvärssakkunniga, Sveriges häradskrivareförening, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund, Föreningen Sveriges taxeringsintendenter, Föreningen Sveriges taxeringsrevisorer, Föreningen Sveriges landskanslister, Svenska landskommunernas förbund, Svenska landstingsförbundet, Svenska stadsförbundet, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation, Riksförbundet landsbygdens folk, Sveriges lantbruksförbund, Svenska arbetsgivareföreningen, Sveriges industriförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges grossistförbund, Svensk industriförening, Sveriges hantverks- och småindustriorganisation, Svenska bankföreningen, Svenska sparbanksföreningen, Svenska livförsäkringsbolags förening, Försäkringsanstalterna Folket-Samarbete, Kooperativa förbundet och Sveriges advokatsamfund.

Yttranden har därjämte inkommit från riksarkivet, Skånes handelskammare, handelskammaren i Göteborg, Sveriges redareförening och Svenska företagares riksförbund.

Sveriges industriförbund och Svenska bankföreningen åberopar ett av delegerade för nämnda organ samt för Stockholms handelskammare och Svenska försäkringsbolags riksförbund upprättat yttrande. Nämnda yttrande, vilket jämväl åberopas av Svenska arbetsgivareföreningen och handelskammaren i Göteborg, betecknas i fortsättningen såsom avgivet av Näringslivets skattedelegation. Försäkringsanstalterna Folket-Samarbete hänvisar till de yttranden som avgivits av Svenska livförsäkringsbolags förening och Kooperativa förbundet.

I yttrandena vitsordas allmänt behovet av effektivare taxering, och vissa av utredningens förslag har vunnit anslutning från flertalet remiss-

instanser. Meningarna är emellertid delade på viktiga punkter, och förslaget har blivit föremål för åtskillig kritik, såväl i vad angår dess allmänna innebörd och uppläggning som beträffande de föreslagna lösningarna av olika frågor.

De sakkunniga har vidare som komplement till betänkandet överlämnat en den 30 november 1954 dagtecknad promemoria med förslag till föreskrifter i taxeringsförordningen rörande fastighetstaxering (stencilerad).

Över promemorian har efter remiss *yttranden* avgivits av kammarrätten, riksskattenämnden, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Kristianstads, Örebro, Norrbottens, Jönköpings, Gotlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Värmlands samt Västmanlands län, Svenska landskommunernas förbund, Svenska stadsförbundet, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Sveriges lantbruksförbund och Sveriges industriförbund.

Chefen för finansdepartementet har i propositionen uttalat att åtskilligt av vad de sakkunniga föreslagit på området för främjande av ett riktigare fullgörande av deklaraionsplikten och i syfte att vidga möjligheterna till en effektiv taxeringskontroll ansetts vara av beskaffenhet att kunna läggas till grund för ett förslag till riksdagen om ändrad lagstiftning. Dessa frågor behandlas i den föreliggande propositionen. I propositionen erinras emellertid om att departementschefen den 11 mars 1955 — i samband med en hemställan om bemyndigande att tillkalla särskilda sakkunniga med uppdrag att verkställa en ytterligare utredning rörande taxeringsorganisationens utformning — framhållit, att inte blott sistnämnda fråga utan även vissa spörsmål berörande deklaraionsplikten och taxeringskontrollen krävde ytterligare utredning och överväganden, innan de kunde i statsrådet anmälas för ett slutligt ställningstagande. I propositionen beröres även de sist antydda frågorna. Slutligen erinras i propositionen om att vissa ändringar i taxeringsförordningen föranledes jämväl av de i propositionen nr 59 till innevarande års riksdag framlagda förslagen om schablonberäkning av vissa omkostnader vid inkomsttaxering m. m. Då emellertid de i nämnda proposition föreslagna reglerna inte skall tillämpas förrän vid 1957 års taxering, synes frågan om därav påkallade ändringar i taxeringsbestämmelserna kunna anstå.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Gällande bestämmelser i huvuddrag, s. 34—46

Allmänna synpunkter på en reform av taxeringsförfarandet, s. 46—81

Deklaration och taxeringskontroll, s. 81—149

Eftertaxering, s. 149—164

Påföljder för oriktig deklARATION m. m., s. 165—179

Fastighetstaxering, s. 179—198

Vissa speciella frågor, s. 199—202

Motionerna

Av innehållet i de i ämnet väckta motionerna må här återgivas följande.

I de likalydande motionerna I:498 och II:619 har erinrats om att propositionens förslag i fråga om rätt för taxeringsmyndigheterna att taga del av olika slags handlingar innebure att uppgiftslämnande skulle kunna ske, ehuru detta medförde ett åsidosättande av tystnadsplikt. Vid remissbehandlingen av de sakkunnigas förslag hade Sveriges lantbruksförbund funnit det av sekretesshänsyn vara ofrånkomligt, att det material, som framkomme vid granskning av handlingar vars innehåll innefattades under tystnadsplikt, ej finge på något sätt offentliggöras i samband med skriftväxling, protokollföring m. m. Förbundet hade ansett det nödvändigt med utförliga föreskrifter i detta hänseende. I propositionen hade lantbruksförbundets yrkande icke behandlats, än mindre tillgodosetts. Samtliga handlingar i taxeringsmål skulle alltså kunna bli offentliga med undantag för sådana som särskilt omnämndes i den föreslagna 17 § i sekretesslagen. Såväl den skattskyldige som taxeringsintendenten hade regelmässigt intresse av att ingå på sådana uppgifter i de granskade handlingarna som föranlett ändring i taxeringen. Även om de granskade handlingarna icke bleve tillgängliga för andra än granskningsmannen och eventuellt ett fåtal andra funktionärer, bleve dock innehållet i desamma i större eller mindre utsträckning offentligt då en skatteprocess anhängiggjordes. Även kammarrätten hade understrukt, att den tystnadsplikt som ålåg granskningsmannen icke torde utgöra tillräcklig garanti mot missbruk. I detta sammanhang kunde erinras om att enligt 57 c § 5 mom. andra stycket i det föreliggande förslaget till taxeringsförordning taxeringsrevision skulle kunna uppdragas även åt annan person än tjänsteman å länsstyrelsens taxeringsavdelning. Kammarrätten hade i sitt remissyttrande ytterligare anfört, att ett genomförande av de sakkunnigas förslag sannolikt krävde ändringar i andra lagar och förordningar, såsom tryckfrihetsförordningen, rättegångsbalken och kyrkolagen. Kammarrätten hade därför ansett att frågan borde göras till föremål för en mer allsidig och grundlig utredning. Bortsett från att departementschefen uttalat att ändring i tryckfrihetsförordningen icke vore erforderlig hade han lämnat denna invändning oemotsagd. Vad särskilt anginge valutakontorets skyldighet enligt propositionen att tillhandahålla uppgifter, som vore skyddade av banksekretess, kunde framhållas, att denna skyldighet vore vidsträcktare än den uppgiftsskyldighet som ålåg bankerna. Valutakontorets styrelse hade visserligen bi-

trätt detta förslag, men en ledamot av styrelsen, advokat Sune Wetter, hade i ett särskilt yttrande — med instämmande av ytterligare tre styrelseledamöter — bl. a. anfört att enligt hans mening den omständigheten att handlingar och uppgifter från bankerna inkomme till valutakontoret icke borde upphäva eller inskränka det skydd dessa handlingar åtnjöte enligt den s. k. banksekretessen. Icke heller syntes den person eller det företag, som direkt och utan mellanhand av bank anförtrodde valutakontoret upplysningar, böra för dem erhålla ett skydd av lägre kvalitet än det han i liknande fall skulle åtnjuta i bank. Wetter hade vidare yttrat att medlen att genomföra en riktig taxering borde begränsas så att det föreläge en rimlig proportion mellan den otrygghet och skada, som vållades, och den fördel, som vunnes. Motionärerna ansåge att vad Wetter anfört vore synnerligen beaktansvärt. Icke minst önskemålet om ett mera förtroligt samarbete mellan taxeringsmyndigheterna och de skattskyldiga förutsatte, att särskild omsorg ägnades åt utformningen av nu ifrågasvarande bestämmelser. Motionärerna önskade även erinra om vad Kooperativa Förbundet anfört i sitt remissyttrande. Förbundet hade ifrågasatt, huruvida det icke i första hand vore tillräckligt att taxeringsrevisionen omfattade granskning av bokföring och räkenskapsanteckningar med därtill hörande verifikationer. Däremot borde vederbörande i normala fall icke vara skyldig att vid taxeringsrevisionen tillhandahålla korrespondens, protokoll och andra handlingar rörande verksamheten. Endast för den händelse det föreläge skäl att verkställa husrannsakan enligt 28 kap. rättegångsbalken, syntes sistnämnda handlingar böra bli föremål för granskning. Departementschefen hade också själv anfört att övervägandena om införande av någon motsvarighet till de straffprocessuella tvångsmedlen beslag och husrannsakan kunde aktualisera en översyn av de föreslagna bestämmelserna. Skyldigheten att underkasta sig taxeringsrevision, vilken i motsats till hittills praktiserad bokföringsgranskning ofta komme att verkställas i vederbörandes bostad, innebure ett så allvarligt ingrepp i medborgarnas privatliv att särskilda bestämmelser för reglerande av de fall, då revision finge ske för granskning av annans taxering än den hos vilken revisionen skedde, borde tagas under övervägande.

Till stöd för yrkandena i de likalydande motionerna I:499 och II:615 har bl. a. anförts följande. Innebörden i det föreslagna stadgandet i 29 a § punkt 2 taxeringsförordningen, att uppgifter i självdeklarationen skulle lämnas om bl. a. »huru värdesättningen å lager samt fordringar skett» syntes något oklar. Om deklarationen skulle belastas med detaljuppgifter angående värdesättningen av lagertillgångar och fordringar bleve deklaramaterialet fullständigt ohanterligt till föga båtнад för taxeringsarbetet men orimligt betungande för den skattskyldige. Stadgandet borde förtydligas så, att därav klart framginge, att uppgift skulle lämnas om de grunder som tillämpats vid bokslutet för det aktuella be-

skattningsåret vid värdesättningen av in- och utgående lager samt fordringar. I nyssnämnda paragraf hade även föreslagits, att uppgifter skulle lämnas om »huru det bokföringsmässiga vinstresultatet justerats till överensstämmelse med de för den skattemässiga inkomstberäkningen stadgade grunderna». Detta stadgande kunde icke rimligen få innebära, att självdeklaration skulle innehålla en specifikation av de åsyftade posterna. För särskilt större företag skulle en dylik obligatorisk uppgiftsskyldighet bli utomordentligt betungande. Finansministern vitsordade, att uppgiftsskyldigheten enligt båda dessa punkter i och för sig vore förhållandevis vidsträckt, men ansåge, att den »får sin naturliga begränsning genom avfattningen av däremot svarande frågor i deklaraionsblanketterna». Finansministern förordade således att i taxeringsförordningen skulle införas stadganden om en vidsträcktare uppgiftsskyldighet än vad som avsåges skola utkrävas. Dyliga lagstiftningsprinciper kunde icke godtagas. Då det gällde att vinna upplysning om de förhållanden varom här vore fråga vore bokföringsgranskning ofta att föredraga. Stadgandet borde kompletteras med bestämmelse att specifikation av de särskilda posterna icke vore erforderlig. — Innebörden av stadgandet i 31 § första stycket sista meningen i nyssnämnda författningsförslag, enligt vilket deklaraions-skyldig, som upprättat särskilt balanskonto avvikande från balansräkningen, vid deklaraionen skulle foga bestyrkt avskrift av sådant konto, syntes oklar. Meningen kunde knappast vara, att den deklaraions-skyldige skulle vara pliktig framlägga interna, preliminära beräkningar, som föregått bokslutet. I propositionen lämnades inga uppgifter till ledning vid stadgandets tolkning. Stadgandet borde förtydligas så att det framginge att endast särskilt balanskonto, upprättat i det bokslut, som låge till grund för självdeklaraionen, avsåges. I 142 § taxeringsförordningen föresloges straffbestämmelser för den som underlåte avlämna vissa uppgifter. Den väsentligt utvidgade uppgiftsskyldigheten till ledning för annans taxering som samtidigt förordades måste befaras bli betungande för de uppgiftsskyldiga, och dessa finge säkerligen i åtskilliga fall svårt att sätta sig in i och efterleva de talrika invecklade nya bestämmelserna. Med hänsyn till det värde de avsedda uppgifterna kunde väntas få för taxeringskontrollen ville motionärerna dock inte motsätta sig de därom föreslagna bestämmelserna, men de funne det obilligt att stadga ovillkorlig straffpåföljd för varje fall av underlåtenhet att fullgöra en så vidsträckt, genom invecklade bestämmelser reglerad uppgiftsskyldighet. Den föreslagna straffpåföljden för försummelse att efterkomma nu berörda föreskrifter borde icke inträda, därest skälig anledning till underlåtenheten visades föreligga.

I de likalydande motionerna I:500 och II:617 har bl. a. anförts följande. Genom nyligen vidtagna förenklingsåtgärder i deklaraionsväsendet beträffande löntagare samt en- och tvåfamiljshus hade eftersträfvats att frigöra arbetskrafter för granskningen av övriga deklaraioner.

I pressen ofta omtalade systematiska razzior visade, att redan nuvarande kontrollåtgärder icke vore ineffektiva. Under dylika förhållanden torde icke samtidigt sådant nödläge kunna påstås föreligga att de i propositionen föreslagna åtgärderna vore ofrånkomliga. Förslaget vilade på en principiell bokföringsskyldighet för samtliga skattskyldiga, vilka därjämte skulle åläggas lämna uppgift om sina levnadskostnader och genom förvaring av verifikationer eller på annat sätt vara beredda att i efterhand — upp till fem år — styrka sina uppgifter. Redan den nuvarande bokföringsskyldigheten vore mycket bristfälligt genomförd, ehuru bokföringslagen allenast gällde begränsade kategorier. Den nu åsyftade bokföringsskyldigheten skulle omfatta alla skattskyldiga och kontrolluppgifter skulle lämnas av t. ex. alla Sveriges husmödrar, som anlätade tillfällig eller varaktig hemhjälp, och vidare av fysisk person, som haft fordran, angående beloppet vid viss tidpunkt. Den därför erforderliga bokföringen vore en önskedröm, som aldrig kunde realiseras. Människor läte sig icke inordna i dylika normaler, särskilt som det inte vore säkert att den, som förde riktiga anteckningar, bleve trodd på sina uppgifter. Skulle förslaget genomföras och upprätthållas, borde de medborgerliga skyldigheterna noga fixeras genom allmän lag. Förslaget gäve vidare befogenheter åt administrativa myndigheter, som syntes oförenliga med allmänna grundsatser om maktfördelningen mellan administrativa och judiciella myndigheter. Samtliga nu gällande stadganden angående tystnadsplikt skulle sålunda genombrytas av taxeringsmyndigheterna. Det fordrades härför icke ens ett särskilt medgivande av domstol såsom enligt rättegångsbalken. Däremot kunde en administrativ myndighet, länsstyrelsen, medgiva diskretionspliktens upprätthållande, dock allenast »när synnerliga skäl föranleda därtill». Granskningsrätten sprängde gränserna för vad den enskilde hade att finna sig i vid misstanke om brott. Någon objektiv prövning av att handlingarna verkligen erfordrades skulle icke ske utan taxeringstjänstemännen kunde påfordra att genast få taga del av de handlingar, som skulle granskas. Den tystnadsplikt, som ålades granskningsmännen, utgjorde icke någon tillräcklig garanti mot missbruk med hänsyn till den vida kretsen av de granskningsberättigade, deras åklagarställning och den skattskyldiges rimliga rätt att med samma åsidosättande av tystnadsplikten värja sig mot taxeringsmyndigheten. Rättssäkerheten försvagades ytterligare därav, att den skattskyldige icke ägde få lagligheten av taxeringsmyndighetens obegränsade föreläggande prövad på annat sätt än genom att vägra att lyda och att legaliteten av taxeringsmyndigheternas åtgärder icke finge prövas av domstol utan skulle avgöras av administrativ myndighet och därtill av den myndighet, till vilken tjänstemannen själv hörde. Denna oriktighet föreläge visserligen redan nu men rätten att begagna tvångsmedel skulle uppenbarligen få helt andra proportioner med den våldsamma utvidgning, som taxeringsmyndigheternas befogenhet enligt förslaget skulle erhålla.

Såsom sanktioner skulle vidare införas en allmän rätt till skönstaxering, förlorad besvärsmätt och utsträckt rätt till eftertaxering. Skönstaxeringen innebure ett erkännande av självdeklarationssystemets misslyckande. Förlost av besvärsmätt — som redan finnes men nu skulle väsentligen vidgas — innebure att staten skulle tillgripa rättsvägran såsom reaktion mot förment orätt, en föga tilltalande inställning till rätten. Skulle slutligen statens rätt till eftertaxering utsträckas borde rättvisan kräva, att den skattskyldige bleve tillerkänd alldeles enahanda rätt till omtaxering. Ett genomförande av förslaget skulle avsevärt skärpa den irritation, för att icke säga förbittring hos medborgarna, som redan gjort sig märkbar och som måste innebära de allvarligaste vådor för förtroendet till myndigheterna, statsauktoriteten och den allmänna laglydnaden.

Som motivering för yrkandena i de likalydande motionerna I:501 och II:616 har anförts i huvudsak följande. Departementschefen hade i propositionen framhållit, att frågan om ny taxeringsorganisation krävde ytterligare utredning, varför förslag i denna del kunde väntas först till 1956 års riksdag. Motionärerna ville redan nu understryka, att det för den nuvarande organisationen grundläggande lekmannainflytandet även för framtiden måste vara grundvalen för taxeringsarbetet, även om specialutbildad arbetskraft i större utsträckning kunde bli erforderlig. Man borde icke avtrubba allmänhetens och de skattskyldigas känsla av delaktighet i taxeringsarbetet. I fråga om taxeringsförfarandet ansåge motionärerna det vara ett grundvillkor, att detsamma försigginge under betryggande rättsliga former. Parterna i taxeringsärendena intoge ofta positioner med påfallande likheter med partsställningen i civil- och straffrättsprocesser. Taxeringsproceduren vore emellertid så utformad, att den skattskyldige inte hade samma möjligheter att föra sin talan som kronans ombud. Skatteprocessen kunde inte sägas vara kontradiktorisk. Förhållandena borde härvidlag bringas i bättre överensstämmelse med vad som gällde för civil- och straffrättsförfarandet. För den enskildes rättsskydd vore det vidare av största betydelse att han kunde få beskattningsmyndigheternas åtgärder prövade även i formellt avseende. Om taxeringstjänstemannen överskrede sina befogenheter i handläggningen av ett ärende till men för den skattskyldige, hade denne för närvarande knappast möjlighet att på tillbörligt sätt vinna rättelse, då någon instans för klagomål mot den formella handläggningen inte finnes. Härtill komme, att taxeringsmyndigheten ej syntes kunna åläggas beviskyldighet för sina bedömanden. Åtskilliga exempel torde kunna anföras på att taxeringstjänstemän genom den formella handläggningen förorsakat enskild person allvarlig skada. Det vore enligt motionärernas mening nödvändigt, att den skattskyldiges rättsliga ställning stärktes i nu avsedda fall genom inrättandet av ett besvärsinstitut. Det i propositionen framlagda förslaget till ökad uppgiftsskyldighet och taxeringskontroll syntes komplicera och försvåra

den skattskyldiges ställning gentemot taxeringsmyndigheterna och ofta leda till obehörigt intrång i privatlivets helgd. Det vore därför nödvändigt, att även i övrigt frågan om ett förbättrat rättsskydd för den skattskyldige toges upp till prövning. En sådan prövning torde kunna utföras i samband med utredningen av frågan om den nya taxeringsorganisationen. Förslag borde kunna framläggas för nästa års riksdag. De befogenheter, med vilka taxeringsmyndigheternas granskningsmän enligt propositionen skulle utrustas, förefölle motionärerna vara av så vittomfattande innebörd, att överdrifter, föranledda av ett missriktat fiskaliskt nit, kunde skapa irritation och i hög grad försvåra det önskvärda och nödvändiga samarbetet mellan de skattskyldiga och taxeringsmyndigheterna. Den granskning av korrespondens, protokoll och andra handlingar, som taxeringsmyndigheterna enligt 57 c § i förslaget till taxeringsförordning skulle ha rätt att verkställa, kunde komma att framstå såsom trakasserande detaljgripanden mot den enskilde. I normala fall borde det räcka med att taxeringsmyndigheterna finge granska bokföring, räkenskaper och anteckningar och därtill hörande verifikationer. Denna fråga borde ytterligare prövas, varefter förslag på grundval härav kunde föreläggas nästa års riksdag. — Motionärerna instämde i uppfattningen att kännbara straffpåföljder borde drabba dem som genom oriktiga uppgifter undandroge sig skatt. Sådan påföljd borde dock ej inträda i de fall då den skattskyldige uppenbarligen omedvetet eller genom okunnighet förorsakat taxeringsfelet. Den i 142 § nyssnämnda författningsförslag stadgade påföljden borde ändras i enlighet därmed. I fråga om eftertaxering ville motionärerna understryka, att klara skäl måste föreligga för tillgripande av en sådan åtgärd. Det borde uttryckligen stadgas, att eftertaxering finge ske endast då skäligen kunde antagas, att den skattskyldige lämnat uppgifter, som varit av beskaffenhet att inte kunna läggas till grund för en riktig taxering.

I de likalydande motionerna I:502 och II:618 har bl. a. framhållits att man vid behandlingen av förevarande proposition icke finge bortse från den allmänna strävan att förenkla såväl deklara-tions- som taxeringsförfarandet, vilken nyligen kommit till uttryck i riksdagens beslut i fråga om förenklad taxering. När därtill de föreslagna bestämmelserna säkerligen ofta vore praktiskt ogenomförbara funnes anledning till tveksamhet. Värdet av en generell uppgiftsskyldighet skulle dock ur kontrollsynpunkt vara så stort, att arbetet för de skattskyldiga och taxeringsnämnderna verkligen vore motiverat. Däremot borde bestämmelser som kunde föranleda irritation och missförstånd i förhållandet mellan de skattskyldiga och taxeringsmyndigheterna om möjligt avlägsnas. Ur dessa allmänna synpunkter ansåge motionärerna de föreliggande stadgandena i 35 § 1 mom. 7 och 2 mom. taxeringsförordningen icke vara antagbara. Detta gällde i ännu högre grad förslagen i 35 § 5 mom., 57 a, 57 b och 57 c §§ samma förordning. Som av ett flertal remissinstanser framhållits vore den vid-

sträckta anteckningsskyldighet som föresloges i nyssnämnda 57 a § ägnad att direkt inbjuda till efterhandskonstruktioner, vilka i och för sig vore sämre än inga anteckningar alls. Att binda rätten att anföra besvär till taxeringsmyndigheternas åsikt om anteckningarnas större eller mindre tillförlitlighet vore vidare stötande för rättskänslan. Det föreslagna stadgandet om skönstaxering funne motionärerna onödigt. Taxeringsnämnderna behövde tvärtom manas att vid åsättande av skönstaxering iakttaga all försiktighet till förhindrande av fullkomligt orimliga taxeringar. Taxeringsrevision slutligen hade i remissinstanserna mött den starkaste kritiken. Ovedersägligt toge förslaget uteslutande sikte på fiskaliska syften. Privatlivets helgd, tystnadsplikt och sekretesskydd hade i stor utsträckning skjutits åt sidan. Å andra sidan vore det naturligtvis angeläget att arbetet på att göra taxeringarna så sakliga som möjligt fortsattes. Motionärerna ansåge att den nu föreliggande frågan borde göras till föremål för en mera allsidig och grundlig utredning, varvid representanter för olika grupper skattskyldiga samt sakkunniga på rättsväsendets och taxeringsväsendets områden borde medverka. Särskild uppmärksamhet borde ägnas möjligheterna att effektivisera taxeringsarbetet utan att berättigade hänsyn till tystnadsplikt trädde för nära eller intrång gjordes på privatlivets helgd.

Utskottets yttrande

Allmänna synpunkter

Av propositionen framgår, att de däri upptagna förslagen är att betrakta som en första etapp i en fullständig omarbetning av taxeringsförordningen. Reformarbetet fullföljes genom en särskild utredning rörande taxeringsorganisationen och i samband därmed stående spörsmål. Parallellt härmed skall en översyn av förordningen i övrigt äga rum. Avsikten är att de nu föreslagna bestämmelserna skall inarbetas i den nya taxeringsförordning som skall bli slutresultatet av det pågående arbetet.

Behovet av reformer inom taxeringsväsendet har länge varit påtagligt. 1950 års bevillningsutskott hade tillfälle att ingå på hithörande frågor i samband med den begäran om revision av taxeringsförordningen som beslöts vid samma års riksdag. Därvid angav utskottet såsom viktigaste mål för en sådan reform att nå ökad effektivitet i taxeringsarbetet men tillika ökade garantier för rättssäkerheten.

Av den utredning som redovisats i propositionen framgår, att självdeklarationerna i mycket stor utsträckning är oriktiga eller bristfälliga samt att de skattebelopp som härigenom undandrages det allmänna nått avsevärda belopp. Tendenserna till försämrade skattemoral måste enligt ut-

skottets mening betecknas som allvarliga. Kraven på ökad effektivitet i taxeringsarbetet har härigenom fått än större tyngd. Den omständigheten att det visat sig råda ett tydligt samband mellan deklarationernas riktighet och möjligheterna till kontroll talar, såsom departementschefen framhållit, starkt för att ökade sådana möjligheter tillskapas. Genom åtgärder härför tillgodoses även ett viktigt rättssäkerhetsintresse. Utskottet får, i likhet med departementschefen, erinra om att i den enskildes krav på rättssäkerhet bl. a. ligger att andra skattskyldigas taxering likaväl som hans egen blir så riktig som möjligt. Ett sådant resultat kan icke uppnås utan en effektivisering av taxeringskontrollen. Behovet av reformer i syfte att nå ökad effektivitet i taxeringsarbetet är enligt utskottets mening så klart framträdande, att dessa bör genomföras snarast möjligt.

De i propositionen framlagda förslagen tar huvudsakligen sikte på att förbättra kontrollmöjligheterna. Viktiga förändringar har föreslagits på grundval av erfarenheter från taxeringsarbetet. De nya bestämmelserna bör möjliggöra ett förbättrat taxeringsresultat redan år 1956. Det ligger emellertid i sakens natur, att verkningarna av de nu föreslagna reformerna framträder fullt ut först senare, när de tillämnade förstärkningarna inom taxeringsorganisationen genomförts.

De föreslagna bestämmelserna innebär vidgade befogenheter för taxeringsmyndigheterna och ökade skyldigheter för den enskilde. Att förändringar i denna riktning är nödvändiga framgår av vad utskottet nyss anfört. Det må emellertid framhållas, att något väsentligt avsteg från de grundläggande principerna i gällande förordning ej skett. På viktiga områden innebär de nya bestämmelserna huvudsakligen ett lagfästande och en närmare avvägning av regler som redan tillämpats i praxis. Detta gäller bl. a. bestämmelserna om anteckningsskyldighet och skönstaxering. Skyldigheterna att lämna uppgifter har utformats med sikte på att nå ökad effektivitet utan att oskäligt betunga de uppgiftspliktiga. Hänsyn av sistnämnda art har i vissa fall lett till inskränkningar i förhållande till vad nu är föreskrivet.

Såsom framgår av det anförda, angår förslagen huvudsakligen de områden, där behovet av större kontrollmöjligheter och ökad effektivitet i övrigt varit särskilt framträdande. Det är därför endast naturligt att effektivitetssynpunkterna kommit i förgrunden. Även på dessa områden uppkommer emellertid betydelsefulla rättssäkerhetsfrågor. Härvid har en avvägning skett, vid vilken önskemålen om effektivitet fått i olika hänseenden stå tillbaka för kraven på rättssäkerhet och på skydd för privatlivets helgd. Utskottet vill i detta sammanhang särskilt peka på de föreslagna sekretessbestämmelserna. Dessa innebär icke blott ökade möjligheter till insyn från taxeringsmyndigheternas sida utan även rättssäkerhetsgarantier som delvis medför begränsningar i befogenheter som nu tillkommer dessa myndigheter.

Sammanfattningsvis kan utskottet konstatera att propositionen — såvitt angår däri behandlade områden — väl tillgodoser de önskemål om effektivitet

2 — Bihang till riksdagens protokoll 1955. 7 saml. Nr 46

i taxeringsarbetet och rättsskydd för den enskilde som framfördes av 1950 års riksdag. Med det anförda har utskottet även tagit ställning till den allmänt hållna kritik, som främst från rättssäkerhetssynpunkt anförts i vissa motioner. Det kan ytterligare påpekas, att åtskilligt av denna kritik i själva verket närmast synes rikta sig mot det sakkunnigbetänkande som ligger till grund för propositionen. Såvitt angår rättssäkerhetsfrågorna har emellertid propositionen en helt annan innebörd än betänkandet. Utskottet förutsätter såsom självklart, att rättssäkerhetsfrågorna kommer att vinna tillbörligt beaktande även vid den fortsatta utredningen i organisationsfrågorna och i samband därmed stående processuella spörsmål samt vid utformningen av den nya taxeringsförordning, i vilken de nu föreslagna bestämmelserna och organisationsutredningens resultat är avsedda att inarbetas.

Utskottet får alltså uttala sin anslutning till huvudprinciperna i Kungl. Maj:ts förslag samt avstyrka det i de likalydande motionerna I: 500 och II: 617 framförda avslagsyrkandet ävensom de förslag om ny utredning i här avhandlade ämnen som upptagits i nämnda motioner och i de likalydande motionerna I: 501 och II: 616 samt I: 502 och II: 618.

Självdeklarationen

Vad departementschefen föreslagit i denna del tar framför allt sikte på att skapa bättre underlag för de skattskyldigas uppgifter samt att göra dessa uppgifter fullständigare.

I propositionen har ingående utvecklats de svårigheter som skulle möta, om man försökte detaljerat ange vilka skattskyldiga som skall sörja för anteckningar eller annat underlag. Det föreslås i stället en särskild bestämmelse, 57 a §, vari utsåges, att plikten att upprätta en korrekt deklARATION även innefattar skyldighet att i skälig omfattning sörja för underlag till densamma.

Den föreslagna bestämmelsen innebär, såsom förut antytts, i huvudsak endast ett lagfästande av vad som gäller redan nu. Sålunda är det ej avsett att göra ändring i nuvarande praxis att i allmänhet använda schablonmetoder vid taxering av vissa grupper, t. ex. chaufförer och serveringspersonal. Ej heller avses någon ändring i praxis rörande beräkning av avdragsgilla utgifter enligt schablonmetoder. Utskottet kan därför icke dela de betänkligheter som framförts i vissa motioner. Utskottet finner fastmera värdefullt att skyldigheten att sörja för underlag inskräpes genom ett uttryckligt stadgande i taxeringsförordningen.

Även den föreslagna bestämmelsen i 57 b § om skönstaxering ansluter sig nära till vad nu tillämpas. Skönstaxering skall sålunda endast få tillgripas, om inkomsten ej kan tillförlitligen beräknas med vanliga metoder. Av författningstexten framgår vidare, att syftet med en sköns-

taxering inte får vara annat än att söka uppnå det från materiell synpunkt riktigast möjliga taxeringsresultatet. Den i sakkunnigbetänkandet framförda tanken att låta skönstaxering inträda som sanktion vid underlåtenhet att fullgöra anteckningsskyldighet har icke upptagits. Ej heller i denna del kan sålunda utskottet instämna i den motionsvis framförda kritiken.

Propositionsförslagen om vidgad uppgiftsskyldighet för vissa skattskyldiga avser bl. a. att komplettera deklarationer angående rörelse och vissa jordbruk med uppgifter, som hittills brukat infordras genom anmäning. De nya bestämmelserna upptas i 29 a, 31, 32 och 32 a §§.

Utskottet finner lämpligt, att bestämmelser av sådan innebörd upptas i taxeringsförordningen och kan i allt väsentligt tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

I de likalydande motionerna I: 499 och II: 615 berörs vissa hithörande detaljfrågor. Enligt den föreslagna 29 a § första stycket under 2) och 3) skall uppgifter lämnas om hur värdesättningen å lager och fordringar skett samt hur det bokföringsmässiga vinstresultatet justerats till överensstämmelse med de för den skattemässiga inkomstberäkningen stadgade grunderna. Motionärerna hemställer om förtydligande av stadgandet om värdesättningen, så att därav framgår, att uppgift endast skall lämnas om de grunder som i detta hänseende tillämpats vid bokslutet. Bestämmelsen om uppgifter angående justeringar i det bokföringsmässiga vinstresultatet föreslås kompletterad med en föreskrift av innehåll att specifikation av de särskilda posterna icke skulle vara erforderlig.

Vad först angår stadgandet om värdesättning sammanhänger detta med de i propositionen nr 100 föreslagna nya reglerna om varulagervärdering, vilka utskottet funnit sig kunna tillstyrka. För tillämpning av dessa regler erfordras i första hand en uppgift huruvida desamma följts, d. v. s. om grunderna för värdesättningen. Därutöver torde det emellertid bli nödvändigt att de skattskyldiga i klumpsummor anger anskaffnings- eventuellt återanskaffningsvärdet å lagret samt yrkat inkuransavdrag. Uppgifter av denna art skulle icke kunna efterfrågas i deklarationsformulären, om motionärernas förslag genomföres. Någon svårighet att lämna sådana uppgifter torde inte föreligga, nämligen med hänsyn till att den skattskyldige grundat sin inkomstredovisning just på dessa uppgifter. Utskottet — som förutsätter att frågorna i deklarationsformulären kommer att avfattas i enlighet med vad här angivits — kan därför icke biträda motionärernas yrkanden i denna del utan tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag.

Bestämmelsen att uppgift skall lämnas om skattemässigt erforderliga justeringar i det bokföringsmässiga vinstresultatet syftar på att bokföringen ofta upptar inkomster och utgifter som icke hänför sig till den rörelse bokföringen avser. Där kan t. ex. redovisas inkomster och utgifter för fastighet, som inte hör till rörelsen, och även utgifter för levnadskostnader och liknande. Uppgifter härom efterfrågas redan nu i deklarationsformulären, och

de brukar av deklaranterna regelmässigt specificeras så till vida, att klumpsummor anges för de olika slag av inkomster eller utgifter som avses. Utan sådan specifikation torde uppgifterna icke bli av större värde. Att redovisning av olika detaljposter icke påfordras i deklaraformulären ligger i sakens natur. Utskottet får därför förorda Kungl. Maj:ts förslag även i denna del.

Enligt den föreslagna 31 § första stycket skall den som fört räkenskaper bifoga avskrifter av balansräkning för beskattningsåret och för det närmast föregående räkenskapsåret samt av vinst- och förlusträkning för beskattningsåret, om sådan räkning ingått i bokföringen. Har den skattskyldige upprättat särskilt balanskonto, som avviker från balansräkningen, skall han också bifoga avskrift av sådant konto. I nyssnämnda motioner begäres förtydligande av bestämmelsen, så att det klart framgår att den skattskyldige inte skall vara pliktig framlägga interna, preliminära beräkningar, som föregått bokslutet.

Balansräkningarna och balanskontona innehåller i princip samma uppgifter. Det är emellertid inte ovanligt, att de avviker från varandra så till vida att endera handlingen är annorlunda uppställd eller mera specificerad än den andra. Genom den föreslagna skyldigheten att vidfoga balanskonto får taxeringsmyndigheterna tillfälle att ta del av den fullständigaste specifikationen. Utskottet finner denna anordning lämplig. Samma skäl synes emellertid kunna åberopas för att även vinst- och förlustkonto, som avviker från vinst- och förlusträkningen, avlämnas i avskrift. Utskottet föreslår en komplettering av stadgandet på denna punkt. Självfallet bör skyldigheten endast omfatta konton, som ingår i bokslutet. Till undvikande av missförstånd härvidlag förordar utskottet, i anslutning till motionärernas yrkande, att stadgandet omredigeras, så att någon som helst tvekan inte behöver råda därom att detsamma endast avser konton som intagits i bokföringen.

Uppgifter till ledning vid annans taxering

I propositionen föreslås vissa utvidgningar i skyldigheterna att lämna kontrolluppgifter till ledning vid annans taxering. Utvidgningarna tar i främsta rummet sikte på att möjliggöra en ökad kontroll över rörelseidkarens och jordbrukares deklaraationer. Ett avslagsyrkande i sistnämnda del — dock endast såvitt angår uppgifter som lämnas efter anmaning — föreligger i de likalydande motionerna I: 502 och II: 618.

Utskottet finner de i propositionen föreslagna reglerna väl avvägda. Med anledning av vad som anförts i motionerna får utskottet framhålla, att begränsningar gjorts i olika hänseenden för att de uppgiftsskyldiga icke skall oskäligt betungas. Genom dessa begränsningar har, såsom tidigare anmärkts, även den nu föreliggande uppgiftsskyldigheten minskats i några fall. Vad angår rätten att infordra kontrolluppgifter efter anmaning får ut-

skottet liksom departementschefen understryka, att densamma bör begagnas med omdöme och urskillning. Icke minst på detta område är det av vikt att ett friktionsfritt samarbete skapas mellan taxeringsmyndigheterna och allmänheten.

En av nyheterna i förslaget består i att fysiska personer och dödsbon, som innehafvt annan fastighet under beskattningsåret, blir skyldiga att utan anmaning lämna kontrolluppgifter angående avlöningar och ersättningar till vicevärdar, portvakter, icke bokföringspliktiga hantverkare m. fl. Om belopp under 500 kronor för helt år skall uppgift dock icke behöva lämnas. Förslaget medför förbättringar i taxeringskontrollen så till vida, att kontrolluppgifter rörande dessa avlöningar och ersättningar tidigare ej lämnats. Det förtjänar emellertid att framhållas, att fastighetsägarna enligt tidigare gällande regler upptagit ifrågavarande belopp såsom avdrag i deklarationerna. Taxeringsmyndigheterna kunde på grund härav efter hänvändelse till fastighetsägarna utan svårighet erhålla specifikation på avlöningarna och ersättningarna. Denna kontrollmöjlighet har i fråga om belopp under 500 kronor, som utbetalats av ägare till en- och tvåfamiljshus, bortfallit i och med den fr. o. m. år 1955 tillämpade schablontaxeringen av nämnda fastigheter. Kontroll kommer icke att kunna erhållas annat än efter anmaning enligt 35 § 1 mom. taxeringsförordningen. Inom utskottet har under hänvisning härtill ifrågasatts om icke den i propositionen föreslagna gränsen vid 500 kronor borde sänkas.

Med hänsyn till att ifrågavarande uppgiftsskyldighet är ny finner sig utskottet icke vilja frånga Kungl. Maj:ts förslag på denna punkt. Enligt utskottets mening bör emellertid utvecklingen följas med uppmärksamhet och en sänkning av gränsen kunna övervägas, om erfarenheterna skulle ge vid handen att behov därav skulle föreligga.

Inom utskottet har uppmärksamheten fästs vid att det i praktiken visat sig svårt att erhålla kontrolluppgifter från vissa uppköpare av slaktdjur och andra jordbruksprodukter. Enligt vad som framhållits, är det en icke ovanlig företeelse, att vissa uppköpare och leverantörer till dessa bereder sig obehörig ekonomisk fördel genom att överenskomma att icke lämna föreskrivna uppgifter.

Utskottet får i anslutning härtill framhålla, att de föreslagna reglerna torde komma att medföra en avsevärd effektivisering av kontrollen på dessa områden. Uppköpare av angivet slag blir i fortsättningen pliktiga att lämna kontrolluppgifter utan anmaning. Länsstyrelserna torde, i enlighet med vad departementschefen förordnat, komma att upprätta register över uppgiftspliktiga personer och noggrant övervaka efterlevnaden av bestämmelserna. Fullgöres inte uppgiftsskyldigheten, kan anmaning i förening med vitesföreläggande tillgripas. Vidare kan taxeringsrevision äga rum hos uppköparen med granskning av räkenskaper, verifikationer m. m. Utskottet förutsätter, att taxeringsmyndigheterna ägnar tillbörlig uppmärksamhet åt

den av utskottet berörda frågan samt, med användande av de medel som den nya lagstiftningen sätter i deras händer, försöker undanröja missförhållanden av antydd art och därmed även de olägenheter som indirekt kan förorsakas de lojala uppgiftslämnarna.

Utskottet får, under hänvisning till det anförda, biträda Kungl. Maj:ts förslag. Beträffande stadgandena om uppgifter från försäkringsgivare i 33 § 1 mom. punkten 3 och 35 § 1 mom. punkten 6 har dock vissa smärre jämkningar av huvudsakligen redaktionell natur befunnits påkallade.

Taxeringsrevision

De nuvarande tämligen snäva bestämmelserna om bokföringsgranskning föreslås ändrade och avsevärt utvidgade. Granskningen skall enligt förslaget i fortsättningen benämnas taxeringsrevision; reglerna härom har sammanförts i den nya 57 c §. Utvidgningarna består väsentligen i att revision skall kunna ske icke blott för kontroll av den granskades egen deklaration utan även för kontroll av andra skattskyldigas. Vidare får granskningen avse, utom räkenskaper och därtill hörande handlingar, även korrespondens, protokoll och andra handlingar rörande den granskades näringsverksamhet. Handlingar av enskild natur, såsom privatbrev o. d., är givetvis undantagna.

I flera motioner har betänkligheter anförts mot förslaget i denna del, varvid man främst åberopat att de befogenheter som i förslaget tillagts taxeringsmyndigheterna blivit alltför stora. I de inbördes likalydande motionerna I: 498 och II: 619, I: 501 och II: 616 samt I: 502 och II: 618 hemställas därför att förslaget icke genomföres i föreliggande skick.

Utskottet kan hysa viss förståelse för den tvekan som sålunda framkommit. Det måste emellertid framhållas att de praktiska erfarenheterna från taxeringsarbetet ger klart belägg för att de föreslagna bestämmelserna är behövliga. Av den föreliggande utredningen framgår, att det numera är en icke ovanlig företeelse att bokföringen anpassas efter felaktiga uppgifter, som vederbörande avser att lämna i självdeklarationerna, och att först ett studium av övriga affärshandlingar kan ge upplysningar om de affärstransaktioner som man avsett att dölja. I vissa fall kan först en jämförelse mellan två företags bokföring och handlingar ge klarhet härutinnan.

Vidare förtjänar det att påpekas, att de principer på vilka de föreslagna reglerna uppbyggts icke är nya. Redan enligt nuvarande bestämmelser får bokföringsgranskning — om än i begränsad utsträckning — ske för kontroll av annans deklaration. Vad angår de uppgifter som kan hämtas ur korrespondens, protokoll och dylika handlingar får utskottet erinra om att sådana uppgifter redan nu kan infördras genom anmaning. Det är endast följdriktigt, att taxeringsmyndigheterna erhåller möjlighet att i förekommande fall kontrollera uppgifternas riktighet.

De föreslagna reglerna innebär även möjlighet till lättnader för uppgifts-

lämnarna. Visar det sig att det skulle vara förenat med avsevärt arbete att avge infordrade uppgifter, kan det stundom vara en för både myndigheterna och den enskilde fördelaktig anordning att den sistnämnde i stället får ställa sina böcker och övriga handlingar till myndigheternas förfogande.

Kungl. Maj:ts förslag bör därför biträdas. Med hänsyn till arten av de befogenheter som sålunda ges åt taxeringsmyndigheterna bör emellertid tillses att desamma begagnas med urskillning och omdöme. Utskottet har nyss gjort ett uttalande av liknande innebörd rörande befogenheten att infordra kontrolluppgifter genom anmaning. När det blir fråga om taxeringsrevision, bör kraven i dessa hänseenden ställas ännu högre. Departementschefen har framhållit, att varje taxeringsrevision bör utföras av därtill lämpad person. Utskottet får understryka detta uttalande och ytterligare framhålla, att ett stort ansvar vilar på taxeringsintendenten, vilken det tillkommer att förordna granskningsmän. Självfallet åligger det också intendenten att övervaka den granskningsverksamhet som äger rum enligt hans förordnande.

Valet av granskningsman kan erbjuda särskilda problem, i den mån fråga uppkommer att anlita personer utanför den ordinarie revisionspersonalen på länsstyrelsen. Härvid blir särskilt angeläget att söka erhålla granskningsmän, vilkas lojalitet och tystlåtenhet icke kan ifrågasättas. Mången gång kan skäl tala emot att låta granskningen utföras av personer från den ort, där granskningen skall ske, eller personer med anknytning till den granskades näringsverksamhet. Med hänsyn härtill kan det stundom vara mindre lämpligt att anlita taxeringsnämndsordföranden i orten. Anledning synes därför icke finnas att, såsom skett i Kungl. Maj:ts förslag, ge intendenten särskild anvisning att anlita denne funktionär. Då stadgandets avfattning dessutom skulle kunna föranleda den misstolkningen att man skulle kunna göra avsteg från eljest föreskrivna kompetenskrav får utskottet förorda en omredigering av stadgandet. Hinder kommer självfallet ändock icke att föreligga mot att för revisionsuppdrag använda den sakkunskap och kompetens som finnes företrädd bland taxeringsnämndsordförandena, nämligen då en person i sådan ställning uppfyller de allmänna kraven i fråga om sakkunskap i bokföring och taxering samt även i övrigt befinnes lämplig för det uppdrag varom fråga är.

Med uppdraget att förrätta taxeringsrevision följer enligt förslaget befogenhet att begära uppgifter av den hos vilken revisionen sker. Därutöver kan ifrågakomma att genom anmaning infordra kontrolluppgifter från andra personer. Befogenhet härtill har emellertid icke tillagts granskningsmännen, utan dessa skulle få utverka beslut härom hos intendenten. I den mån taxeringsrevision förrättas av tjänsteman hos länsstyrelsen, synes detta innebära onödig omgång. Utskottet får därför förorda, att 55 § 1 mom. ändras så, att sådan tjänsteman, i den mån han erhållit i uppdrag att verkställa taxeringsrevision, ges samma anmaningsrätt som nu tillkommer taxeringskonsulent.

Utskottet får, med nyss angivna jämkningar, tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Sekretessfrågor

Närmare bestämmelser om rätt för taxeringsmyndighet att ta del av hemliga handlingar eller av uppgifter, som omfattas av tystnadsplikt, saknas för närvarande. Rättsläget är, såsom departementschefen framhållit, i flera hänseenden oklart.

I propositionen föreslås en närmare reglering på området.

Beträffande handlingar och uppgifter, som finnes hos myndigheter, förordar departementschefen, att taxeringsintendenten i allmänhet skall äga tillgång till dem, även om handlingarna och uppgifterna är av hemlig natur. Liksom nu anses vara fallet, skall emellertid den myndighet som innehar sådan handling eller uppgift väga angelägenheten av taxeringsintendentens framställning mot de sekretesskyddade intressena. Intendentens begäran får icke efterkommas, om detta skulle lända till synnerligt men med hänsyn till det allmännas eller enskildas berättigade intressen. Uppkomna tvistefrågor skall av intendenten kunna hänskjutas till Kungl. Maj:t i statsrådet.

De föreslagna reglerna upptas i 52 § taxeringsförordningen. Såsom anmärkts i propositionen kommer en uppgifts eller handlingens tillhandahållande åt taxeringsmyndighet icke att medföra att uppgiften eller handlingen mister det sekretesskydd, som eljest tillkommer densamma.

Beträffande hemliga handlingar och uppgifter, som finns hos enskilda, föreslås särskilda bestämmelser i 35 § 5 mom. och 57 c § 4 mom. Bestämmelserna innefattar inskränkningar i den skyldighet att tillhandahålla handlingar och uppgifter, som eljest skulle följa av föreskrifterna om kontrolluppgifter och om taxeringsrevision. Innebörden är, att den som anmanats lämna en kontrolluppgift eller hos vilken taxeringsrevision sker kan vända sig till länsstyrelsen och under åberopande av tystnadsplikt eller andra särskilda omständigheter hemställa om befrielse från skyldighet att tillhandahålla handlingen eller uppgiften. Sådan framställning skall bifallas av länsstyrelsen, när synnerliga skäl föranleder därtill.

Sekretesskydd för hemliga handlingar och uppgifter som ställts till taxeringsmyndigheternas förfogande är föreskrivet i 56, 57 och 140 §§ taxeringsförordningen. Där regleras även frågan i vad mån sådana handlingar och uppgifter får intas i processmaterialet vid skattedomstolarna.

De föreslagna sekretessbestämmelserna har blivit föremål för kritik i några motioner.

Utskottet kan icke instämma i motionärernas synpunkter. Förslaget innebär visserligen att taxeringsmyndigheterna, totalt sett, får vidgad insyn i eljest sekretesskyddade förhållanden. Samtidigt har emellertid garantier skapats för att de sekretesskyddade intressena i varje särskilt fall kan underkastas prövning av annan myndighet än taxeringsmyndighet. Berätti-

gade intressen av sekretesskydd trädes icke för nära. Särskilt i vad angår handlingar och uppgifter hos enskilda skapas i vissa hänseenden ett rättsskydd, som förut icke funnits.

Det förtjänar vidare att framhållas, att åtskilligt av kritiken i själva verket synes rikta sig mot sakkunnigbetänkandet. Såsom utskottet tidigare anmärkt, har propositionen i hithörande frågor en annan innebörd än betänkandet.

Frågan om de föreslagna reglernas förhållande till grundlagarna har närmare utvecklats i propositionen. Därav torde framgå, att något grundlagshinder icke föreligger för att genomföra de föreslagna bestämmelserna. Beträffande förhållandet till annan lagstiftning må anmärkas, att taxeringsförordningen utgör en av Kungl. Maj:t och riksdagen samfällt stiftad lag. I den mån annan lag eller särskild författning innehåller föreskrifter om tystnadsplikt, som kunnat göras gällande gentemot taxeringsmyndigheterna, innebär de föreslagna reglerna en modifikation av dessa föreskrifter. En erinran härom synes böra införas i slutbestämmelserna till förslaget om ändringar i taxeringsförordningen.

Utskottet får med denna jämkning tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

I propositionen föreslås ytterligare vissa förstärkningar i sekretesskyddet för handlingar och uppgifter, som finnes hos taxeringsmyndigheterna. Förslagen föranleder, i den mån de hänvisats till utskottet, icke någon erinran.

Eftertaxering

Möjligheterna till eftertaxering föreslås delvis utvidgade. Något egentligt avsteg från de hittillsvarande principerna åsyftas emellertid icke. Huvudregeln — att det skall finnas ett orsakssammanhang mellan en oriktig deklara-tionsuppgift och det oriktiga taxeringsresultat som man vill rätta genom eftertaxering — skall alltså upprätthållas. En mindre jämkning föreslås dock så till vida att orsakssammanhang — i motsats till den ståndpunkt praxis hittills intagit — skall anses föreligga, även om felet bort kunna upptäckas vid taxeringsmyndigheternas granskning. En viss begränsning har åter skett genom att förslaget upptar krav på att felet skall vara av icke oväsentlig betydelse.

För närvarande gäller, att eftertaxering endast får användas för att rätta direkt påvisbara fel. Detta skall enligt förslaget alltså vara det normala. Visar det sig emellertid att den skattskyldiges deklara-tion alltigenom är otillförlitlig, öppnar förslaget en möjlighet att ompröva taxeringen i dess helhet. Härvid kan även skönstaxering användas.

Sisnämnda utvidgning har upptagits till behandling i de likalydande motionerna I: 501 och II: 616. Däri understrykes, att klara skäl måste föreligga för tillgripande av eftertaxering, och motionärerna förordar under åberopande härav viss ändring i de föreslagna bestämmelserna.

Såsom framgår av den nyss lämnade redogörelsen, innefattar Kungl.

Maj:ts förslag endast mindre jämkningar i de hittillsvarande reglerna. Att en eftertaxering skall grundas på klara skäl och att det allmännas ombud härvidlag har en större bevisbörda än vid vanlig taxering följer även av de föreslagna reglerna. Möjligheterna att genom eftertaxering helt ompröva en tidigare taxering angives förhållandevis snävt, och någon opåkallad användning därav torde icke behöva befaras. Utskottet kan med ledning av det anförda konstatera, att de i motionerna framförda önskemålen vunnit tillbörligt beaktande redan i propositionen.

Utskottet finner sig sålunda kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag till ändrade regler om eftertaxering.

Det i propositionen upptagna förslaget att vidga de skattskyldigas möjligheter att i efterhand vinna rättelse i en materiellt sett för hög taxering biträdes ävenledes av utskottet.

Påföljder för deklarationsförsummelser m. m.

I propositionen föreslås, att den förlust av rätt att anföra besvär hos kamrarrätten och regeringsrätten, som nu blir följden av att deklaration icke avgives i tid, även skall inträda om innehållet i avlämnad självdeklaration är så bristfälligt att deklarationen uppenbarligen icke är ägnad att ligga till grund för taxering. I de likalydande motionerna I: 502 och II: 618 yrkas avslag på denna punkt.

Kungl. Maj:ts förslag har provisorisk karaktär. Departementschefen förutsätter, att man senare bör ompröva frågan huruvida förlust av besvärsrätt över huvud taget utgör någon lämplig sanktion mot deklarationsförsummelser. Den föreslagna ändringen har föranletts av att man på vissa håll kringgått bestämmelserna om tid för avlämnande av självdeklaration genom att inlämna deklarationsblanketter, som endast försetts med namnunderskrift eller någon eller några helt otillräckliga uppgifter. Då det synes angeläget att möta missbruk av denna art, finner sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet får härvid framhålla, att någon tillämpning av stadgandet utöver vad sålunda avsetts självfallet icke bör äga rum. Avfattningen av stadgandet är emellertid så restriktiv, att en sådan tillämpning inte torde behöva befaras. Så snart det icke föreligger klart ofullständiga deklarationsuppgifter, kan deklarationen — oavsett uppgifternas tillförlitlighet — icke anses ha så bristfälligt innehåll att deklarationen uppenbarligen ej är ägnad att ligga till grund för taxering.

De ändringar i taxeringsförordningens straffbestämmelser som föreslås i propositionen är endast av formell natur. Under hänvisning till omfattningen av skyldigheterna att lämna uppgifter till ledning för annans taxering föreslås emellertid i de inbördes likalydande motionerna I: 499 och II: 615 samt I: 501 och II: 616, att 142 §, vari denna skyldighet är straffsanktionerad, förses med tillägg av innebörd, att straff inte skall ådömas, när giltig ursäkt till försummelsen visas.

Utskottet kan dela motionärernas uppfattning, att straff icke bör ådömas i dylika fall. Något särskilt stadgande härom torde emellertid icke vara erforderligt. Ursäktliga försummelser av ifrågavarande art sammanhänger i regel med att erforderliga anteckningar inte förts. Skyldigheten att föra anteckningar är i den föreslagna 57 a § begränsad till vad som skäligen kan påfordras. Härav följer, såsom departementschefen anmärkt, att om försummelser i uppgiftsskyldighetens fullgörande beror på underlåtenhet att föra anteckningar och denna underlåtenhet inte kan anses bero på vårdslöshet, skall straff icke ådömas. Vederbörande åklagare äger enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken befogenhet att meddela åttalseftergift i samtliga hit hörande fall.

Fastighetstaxering

De föreslagna ändringarna innebär, att olika i den allmänna fastighetstaxeringen deltagande organ skall få längre tid för sitt arbete. Vidare föreslås, att fastighetsägarna skall erhålla särskilda underrättelser om föreslagna och beslutade taxeringar. Fastighetsägarna får härigenom bättre möjligheter att tillvarata sina intressen i fastighetstaxeringsförfarandet.

Utskottet finner förslagen lämpliga och tillstyrker desamma.

Vad departementschefen i övrigt förordat och anfört lämnas av utskottet utan erinran.

Utskottets hemställan

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 160, i vad densamma hänvisats till bevillningsutskottet, icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas,

1) för sin del antaga följande såsom *utskottets förslag* betecknade

Förslag

till

förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379)

Härigenom förordnas, att 4 §, 5 § 1 mom., 6 § 1 mom., 7 § 1 mom., 12 § 1 mom., 17 § 1 mom., 20 § 1 mom., 22 § 1 mom., 26 § 1 mom., 27 §, 28 § 2 mom., 29 § 1 mom., 31—33 och 35 §§, 36 § 4 mom., 37 § 1 mom., 39 § 1 och 6 mom., 40 §, 40 a § 1 mom., 41 §, 42 § 3 mom., 52 och 54 §§, 55 § 1 mom., 56 § 1 mom., 58 § 2 mom., 59 § 1 och 3 mom., 60 § 2 mom., 62 § 2 och 3 mom., 64 §, 65 §, 66 § 2 mom., 67 § 3 mom., 69 och 71 §§, 72 § 2 mom., 79, 93 och 116 §§, 124 § 1 mom., 140 och 142 §§ samt 144 § 3 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, samt att i samma förordning skola införas åtta nya paragrafer, betecknade 29 a §, 32 a §, 35 a §, 35 b §, 57 a §, 57 b §, 57 c § och 59 a §, av nedan angiven lydelse.

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

4 §.

Indelning i beredningsdistrikt och fastighetstaxeringsdistrikt verkställs av länsstyrelsen senast den 30 april året näst före taxeringsåret. Senast den 30 november året näst före taxeringsåret fastställer länsstyrelsen indelningen i lokala taxeringsdistrikt och antalet särskilda taxeringsnämnder i länet, därvid tillika för varje särskild taxeringsnämnd skall angivas ej mindre vilka grupper av skattskyldiga, som skola taxeras av nämnden, än även huruvida nämndens distrikt skall utgöras av länet i dess helhet eller

¹ Senaste lydelse av 4 § och 56 § 1 mom. samt 144 § 3 mom. se 1947: 591; av 6 § 1 mom., 7 § 1 mom., 32 § 2 mom., 35 § 2 mom., 41 §, 42 § 3 mom., 52 §, 55 § 1 mom., 59 § 3 mom., 66 § 2 mom., 69 § 1 mom., 72 § 2 mom. och 79 § 1 mom. se 1943: 855; av 12 § 1 mom. se 1945: 901; av 17 § 1 mom., 26 § 1 mom., 29 § 1 mom., 67 § 3 mom. och 124 § 1 mom. se 1954: 159; av 20 § 1 mom., 37 § 1 mom. samt 69 § 2 och 3 mom. se 1947: 513; av 28 § 2 mom. se 1947: 578; av 31 §, 32 § 3 mom., 35 § 3 mom., 39 § 6 mom., 40 § 2 mom., 79 § 2 och 3 mom. samt 93 och 140 §§ se 1951: 792; av 33 § se 1954: 205; av 35 § 1 mom. se 1950: 313; av 35 § 4 mom., 36 § 4 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1 mom. och 54 § se 1935: 255; av 40 a § 1 mom. och 142 § se 1954: 53; av 59 § 1 mom., 60 § 2 mom., 62 § 2 mom. och 65 § se 1951: 439; samt av 116 § se 1951: 441.

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

visst angivet område inom detsamma. För stad, som ej deltagar i landsting, skall alltid utses minst en särskild taxeringsnämnd.

Åt distrikten — — — i övrigt.

Innan länsstyrelsen — — — beträffande Stockholm.

5 §.

1 mom. Beredningsnämnd består — — — varje kommun.

Ordföranden förordnas — — — i beredningsdistrikt.

Ledamöterna ävensom suppleanter, en för varje ledamot, väljas av kommunalstämma eller, där kommunalfullmäktige finnas, av dessa. Valet skall förrättas senast den 30 juni året näst före taxeringsåret. Om utgången av valet skall den som därvid fört ordet omedelbart underrätta ej mindre de valda än även ordföranden i beredningsnämnden och länsstyrelsen.

6 §.

1 mom. Fastighetstaxeringsnämnd består av ordförande samt *å landet* sex och *i stad* fyra eller, i vissa fall, sex ledamöter.

Ordföranden förordnas — — — i fastighetstaxeringsnämnden.

Av ledamöterna förordnas en av länsstyrelsen och i övrigt inträda i nämnden:

å landet:

- a) två av landstingskommunens förvaltningsutskott valda ledamöter;
- b) vederbörande beredningsnämndsordförande; ävensom
- c) två kommunvis av kommunalstämma eller, där kommunalfullmäktige finnas, av dessa valda ledamöter, av vilka minst en skall vara vald till ledamot i beredningsnämnd inom vederbörande kommun;

och skola dessa ledamöter tjänstgöra, de av landstingskommunens förvaltningsutskott valda i hela taxeringsdistriktet, beredningsnämndsordföranden, då fråga är om taxering av fastighet inom ordförandens beredningsdistrikt, samt de av kommun valda, då fråga är om taxering av fastighet inom kommun, för vilken de valts; samt

i stad:

tre eller, därest länsstyrelsen med hänsyn till fastighetstaxeringsdistrikts utsträckning eller andra förhållanden så förordnat, fem av stadsfullmäktige eller, där stadsfullmäktige icke finnas, av allmän rådstuga valda ledamöter.

Val av ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd jämte suppleanter, en för varje ledamot, förrättas senast den 30 juni året näst före taxeringsåret.

Om utgången av här omförmälda val har den som därvid fört ordet att underrätta länsstyrelsen, ordföranden i fastighetstaxeringsnämnden och de valda.

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

7 §.

1 mom. Fastighetsprövningsnämnd i län skall utgöras av medlemmarna av den i 9 § omnämnda länsprövningsnämnden samt ytterligare nio ledamöter, vilka utses av länsstyrelsen senast den 15 augusti året näst före taxeringsåret. Av sistnämnda ledamöter skola tre utses bland dem, som efter förordnande av länsstyrelsen eller val av landstingskommuns förvaltningsutskott äro ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd, tre bland dem, som efter val av kommun äro ledamöter i sådan nämnd, samt tre bland personer inom länet, som icke äro ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd men genom sin verksamhet kunna antagas besitta sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering.

Enligt samma — — — för dem.

12 §.

1 mom. Till medlemmar — — — taxeringens verkställande.

Av kommun må till ledamot eller suppleant i beredningsnämnd, fastighetstaxeringsnämnd eller taxeringsnämnd utses allenast den, som är inom kommunen mantalsskriven, och av landstingskommuns förvaltningsutskott må till ledamot eller suppleant i fastighetstaxeringsnämnd utses allenast den, som är mantalsskriven i kommun inom fastighetstaxeringsdistriktet. Av landstingskommuns förvaltningsutskott må till ledamot eller suppleant i särskild taxeringsnämnd utses allenast den, som är mantalsskriven i kommun inom nämndens verksamhetsområde; beträffande Kalmar län skall därjämte iakttagas att den, som av någondera landstingskommunens förvaltningsutskott väljes, skall vara mantalsskriven i kommun inom samma landstingskommuns område.

Vid kommuns — — — inom densamma.

Vid val — — — ankommande taxeringsfrågorna.

Till medlemmar — — — nämndens verksamhetsområde.

17 §.

1 mom. Till ledning — — — sådan innehavare.

Allmän fastighetsdeklaration — — — och anskaffningskostnader.

Är jordbruksfastighet — — — eller innehavaren.

Kungl. Maj:t må — — — statistiskt ändamål.

Allmän fastighetsdeklaration skall avgivas å blankett enligt formulär, som i enlighet med vad nu sagts fastställles av riksskattenämnden.

20 §.

1 mom. Allmän fastighetsdeklaration skall avlämnas senast den 15 september året näst före det, då allmän fastighetstaxering skall äga rum, och ingivas

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

beträffande fastighet å landet: till ordföranden i beredningsnämnden för det beredningsdistrikt, landsfiskalen i det landsfiskalsdistrikt eller länsstyrelsen i det län, där fastigheten är belägen; samt

beträffande fastighet i stad: till ordföranden i fastighetstaxeringsnämnden för det distrikt, den lokala skattemyndigheten eller, där staden icke har egen uppbördsförvaltning, magistraten eller kommunalborgmästaren i den stad eller länsstyrelsen i det län, där fastigheten är belägen.

Uppgift enligt 18 § skall avlämnas senast den 20 juli året näst före det, då allmän fastighetstaxering skall äga rum, och ingivas till länsstyrelsen i det län, där fastigheten är belägen.

22 §.

1 mom. Har vid — — — deklARATION (*särskild fastighetsdeklARATION*).
Har fastighet — — — av taxeringsenheten.

Särskild fastighetsdeklARATION skall avfattas å blankett enligt formulär, som fastställs av riksskattenämnden, och innehålla upplysning om det förhållande, som skall föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde, ävensom i erforderliga delar sådana uppgifter beträffande fastigheter, som omförmälas i 17 § 1 mom.

26 §.

1 mom. Nedannämnda skattskyldiga äro, där ej annat följer av stadgandet i 3 mom., skyldiga att utan anmaning till ledning för egen taxering för inkomst eller förmögenhet avlämna deklARATION (*självdeklARATION*), nämligen:

1) aktiebolag och ekonomisk förening ävensom sådan stiftelse, fond eller inrättning som har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen;

2) annan juridisk person, om dess bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått till sammanlagt minst 100 kronor;

3) fysisk person, vilkens bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått, om han varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret, till sammanlagt minst 1 200 kronor och eljest till sammanlagt minst 100 kronor;

4) fysisk eller juridisk person, vilkens tillgångar av den art, som angives i 3 § 1 mom. förordningen om statlig förmögenhetsskatt, vid beskattningsårets utgång haft ett värde överstigande 50 000 kronor eller, såvitt angår sådan juridisk person som avses i 6 § 1 mom. b) nämnda förordning, 5 000 kronor; samt

5) fysisk eller juridisk person, för vilken garantibelopp för fastighet skall upptagas såsom skattepliktig inkomst.

Vid bedömandet — — — statlig förmögenhetsskatt.

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

Hava makar, som ingått äktenskap före ingången av beskattningsåret och levt tillsammans under större delen därav, var för sig haft inkomst eller förmögenhet, skall vardera makens deklarationsskyldighet bedömas med hänsyn till makarnas och boets sammanlagda inkomst och förmögenhet.

Skall skattskyldig enligt förordningen om statlig förmögenhetsskatt taxeras för förmögenhet, som tillhör barn eller annan, skall hänsyn därtill tagas vid deklarationsskyldighetens bedömande.

Vid tillämpning av vad i första stycket under 3) är stadgat, skall svensk medborgare, som under beskattningsåret tillhört svensk beskickning hos utländsk makt eller lönat svenskt konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som på grund av sin tjänst varit bosatt utomlands, anses hava varit bosatt här i riket. Detsamma skall gälla sådan persons hustru samt barn under 18 år, därest de varit svenska medborgare och bott hos honom. Person, som under beskattningsåret tillhört främmande makts härvarande beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som icke varit svensk medborgare, så ock sådan persons hustru, barn under 18 år och enskilda tjänare, därest de bott hos honom och icke varit svenska medborgare, anses däremot vid tillämpningen av vad i första stycket under 3) är stadgat icke hava varit här i riket bosatta.

I fråga om deklarationsskyldighet för oskift dödsbo efter skattskyldig, som avlidit under beskattningsåret, skall tillämpas vad som skolat gälla för den avlidne.

27 §.

Självdeklaration skall avgivas på heder och samvete samt avfattas å blankett enligt formulär, som av riksskattenämnden fastställs i anslutning till här nedan meddelade bestämmelser. Dock må, där deklaration jämlikt 26 § 2 mom. inforrats av ordförande i taxeringsnämnd, de erforderliga upplysningarna meddelas muntligen inför ordföranden, som inför desamma å deklarationsblankett och därå tager den deklarationsskyldiges underskrift.

28 §.

2 mom. Deklarationsskyldig, som — — — kommunal inkomstskatt.
Särskild självdeklaration — — — flera exemplar.

29 §.

1 mom. Allmän självdeklaration — — — dennes hemortskommun.

Allmän självdeklaration skall därjämte innehålla de uppgifter, som för särskilda fall föreskrivas i denna förordning.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit gift, skall han jämväl uppgiva sådan boets eller andra makens inkomst och förmögenhet, över vilken förvaltningen rättsligen tillkommit honom. Aligger skattskyldigheten

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

andra maken, skall uppgiften lämnas å särskild blankett. Då skattskyldig skall taxeras för barns eller annans förmögenhet, skall uppgift lämnas jämväl om sådan förmögenhet.

Svenskt aktiebolag — — — utdelningens belopp.

Inländsk försäkringsanstalt, — — — hänförliga verksamheten.

Med inländsk — — — för medlem.

Utländsk försäkringsanstalt, — — — och 5).

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

29 a §.

Därest inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet redovisas enligt bokföringsmässiga grunder med räkenskapsavslutning medelst vinst- och förlustkonto, skall självdeklaration utöver vad eljest är föreskrivet innehålla:

1) uppgift, såvitt angår rörelse, om storleken av omsättningen;
 2) uppgifter huru värdesättningen å lager samt fordringar skett;
 3) uppgift huru det bokföringsmässiga vinstresultatet justerats till överensstämmelse med de för den skattemässiga inkomstberäkningen stadgade grunderna;

4) uppgifter rörande i räkenskaperna gjorda avdrag för värdeminskning;
 5) uppgifter rörande gjorda avdrag för avsättningar till pensions- eller andra personalstiftelser eller till fonder eller stiftelser av annat slag;

6) uppgift om vad den skattskyldige i varor, penningar eller annat uttagit ur näringsverksamheten eller annorledes använt för bestridande av levnadskostnader eller eljest för utgifter, som icke äro hänförliga till omkostnader i verksamheten, så ock om andra förmåner som den skattskyldige åtnjutit av rörelsen eller jordbruksfastigheten;

7) uppgift om belopp, som vid inkomstberäkningen avdragits såsom rese- och representationskostnader, i den mån sådant belopp icke utgivits till anställda och upptagits å kontrolluppgifter rörande dessas förmåner, dock att, därest lämnandet är förenat med synnerliga svårigheter, uppgiften skall lämnas först efter anmaning; samt

8) uppgift om verkställda nedskrivningar av värdet å rättigheter till leverans av omsättningstillgångar samt maskiner och andra inventarier.

Redovisas inkomst av rörelse enligt bokföringsmässiga grunder men utan räkenskapsavslutning medelst vinst- och förlustkonto, skall beträffande innehållet i självdeklaration i tillämpliga delar gälla vad ovan sägs.

31 §.

Vid självdeklaration för deklarationsskyldig, som under beskattningensåret varit skyldig föra räkenskaper eller som, utan att sådan

Vid självdeklaration för deklarationsskyldig, som under beskattningensåret varit skyldig föra räkenskaper eller som, utan att sådan

Kungl. Maj:ts förslag

skyldighet förelegat, under beskattningsåret fört räkenskaper i av honom bedriven rörelse, skall fogas bestyrkt avskrift av balansräkning för beskattningsåret och balansräkning för det närmast föregående räkenskapsåret samt av vinst- och förlusträkning för beskattningsåret, om sådan räkning ingått i bokföringen. Har *den deklarationskyldige upprättat* särskilt balanskonto, som avviker från *balansräkningen*, skall *han* vid deklarationen *foga* bestyrkt avskrift av *sådant konto*.

Utskottets förslag

skyldighet förelegat, under beskattningsåret fört räkenskaper i av honom bedriven rörelse, skall fogas bestyrkt avskrift av balansräkning för beskattningsåret och balansräkning för det närmast föregående räkenskapsåret samt av vinst- och förlusträkning för beskattningsåret, om sådan räkning ingått i bokföringen. Har *i bokföringen intagits* särskilt balanskonto *eller vinst- och förlustkonto* och avviker *sådant konto* från *räkning som nyss sagts*, skall vid deklarationen *jämväl fogas* bestyrkt avskrift av *kotot*.

Vid självdeklaration, som ovan sägs, skola vidare fogas uppställningar enligt formulär, som fastställas av riksskattenämnden, med uppgifter erforderliga för tillämpning av gällande bestämmelser rörande avdrag för värdeminskning så ock utdrag av räkenskaperna till styrkande av dessa uppgifter.

För aktiebolag, ekonomisk förening och ömsesidigt försäkringsbolag skall avlämnas bestyrkt avskrift eller tryckt exemplar av förvaltnings- och revisionsberättelser, som avgivits för beskattningsåret.

För inländsk försäkringsanstalt skall avlämnas bestyrkt avskrift av protokoll eller annan handling, som utvisar, huru vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen för beskattningsåret slutgiltigt fastställts samt huru vinsten för samma år disponerats. Vad sålunda stadgats skall dock icke gälla beträffande försäkringsanstalt, som drivit enbart livförsäkringsrörelse.

Idkare av — — — är belägen.

32 §.

1 mom. Envar bör, utöver vad deklarationsformuläret föranleder, meddela de upplysningar till ledning för egen taxering för inkomst eller förmögenhet, som kunna vara av betydelse för åsättande av en riktig taxering.

2 mom. Efter anmaning är envar skyldig att i den omfattning, som i anmaningen angivits, meddela de ytterligare upplysningar, som finnas erforderliga för kontroll av egen deklarations riktighet eller eljest för egen taxering. Dylika upplysningar skola lämnas skriftligen, där ej annat angivits i anmaningen.

3 mom. Angående skyldighet att underkasta sig taxeringsrevision, därom stadgats i 57 c §.

Kungl. Maj:ts förslag¹

Utskottets förslag

32 a §.

Är stiftelse eller förening helt eller delvis frikallad från skattskyldighet för inkomst eller förmögenhet, skall i fall som nedan angivas särskild uppgift avlämnas rörande inkomst och förmögenhet, som icke i självdeklaration uppgivits till beskattning.

Uppgiftsskyldighet, som i första stycket sägs, åligger

- 1) pensionsstiftelse,
- 2) jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildad stiftelse för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall,
- 3) stiftelse som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar,
- 4) stiftelse som har till huvudsakligt ändamål att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppföstran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning, ävensom
- 5) förening som, utan att den i sin verksamhet tillgodoser medlemmarnas ekonomiska intressen, huvudsakligen verkar för ändamål av den art, som anges under 3) eller 4).

Uppgift avfattas å blankett enligt av riksskattenämnden fastställt formulär och skall upptaga inkomster och utgifter under räkenskapsår, som gått till ända närmast före den 1 mars under taxeringsåret, samt tillgångar och skulder vid nämnda räkenskapsårs början och slut, ävensom upplysning om de omständigheter, vilka anses böra föranleda frikallelse från skattskyldighet.

Uppgift avlämnas varje år senast den 31 mars till länsstyrelsen i det län, där stiftelsens eller föreningens förvaltning huvudsakligen utövats, där icke taxeringsintendenten på därom gjord framställning medgivit befrielse tills vidare från nämnda skyldighet.

Det åligger stiftelse eller förening, som i denna paragraf avses, att efter anmaning meddela de ytterligare upplysningar, som kunna erfordras för bedömandet av stiftelsens eller föreningens skattskyldighet.

33 §.

1 mom. Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (*kontrolluppgifter*) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

¹ Beträffande lydelsen av Kungl. Maj:ts förslag, såvitt angår den i 33 § 1 mom. intagna uppställningen, hänvisas till propositionen.

Kungl. Maj:ts förslag¹

Utskottets förslag

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
<p>1. a) Statlig och kommunal myndighet, b) aktiebolag, ekonomisk förening, fond, stiftelse och annan juridisk person än dödsbo, c) fysisk person och dödsbo, som bedrivit rörelse, jordbruk eller skogsbruk, samt d) fysisk person och dödsbo, som innehaft annan fastighet.</p>	<p>Den som hos den uppgiftsskyldige innehaft anställning eller uppdrag eller utfört tillfälligt arbete eller som av den uppgiftsskyldige åtnjutit pension, livränta eller periodiskt utgående ersättning, ävensom den som åtnjutit förmån från personalstiftelse eller annan stiftelse.</p>	<p>Avlöning, arvode eller annan ersättning, oavsett huruvida denna utgått kontant eller såsom naturaförmån samt oavsett om densamma utgör ersättning för kostnader, som mottagaren haft att bestrida. Har mottagaren haft att erlagga vederlag för åtnjuten naturaförmån, skall uppgift om förmånen och vederlaget lämnas.</p>
		<i>Undantag:</i>
		<p>a) folkpension, b) ersättning och förmån för tillfälligt arbete, om det som mottagaren sammanlagt åtnjutit haft ett lägre värde än 100 kronor för hela året, c) ersättning och förmån till någon för tillfälligt arbete å annan fastighet än jordbruksfastighet, om vad som utgivits har lägre värde än 500 kronor och det icke utgör avdragsgill omkostnad i förvärvskällan rörelse, d) utbetalning till rörelseidkare, som enligt lag varit bokföringsskyldig, av ersättning för tillfälligt arbete, samt e) av statlig myndighet utgiven förmån, som icke utgör skattepliktig intäkt för mottagaren.</p>
<p>2. Fysisk person som varit skyldig att verkställa skatteavdrag enligt uppbördsförordningen.</p>	<p>Den å vilkens inkomst skatteavdrag verkställts.</p>	<p>Om uppgiftens innehåll skall i tillämpliga delar gälla vad ovan vid 1. sägs.</p>

¹ Beträffande lydelsen av Kungl. Maj:ts förslag, såvitt angår den i 33 § 1 mom. intagna uppställningen, hänvisas till propositionen.

Kungl. Maj:ts förslag¹

Utskottets förslag

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
3. Försäkringsanstalt och understödsförening.	Den som från anstalten eller föreningen uppburit belopp, ej understigande 200 kronor för hela året, på grund av <i>försäkring av den art att</i> skatteplikt för beloppet föreligger.	Utgivet belopp.
4. Den som utbetalt royaltty eller periodiskt utgående avgift för rättighet av goodwill's natur, såsom varumärke, firmanamn o. dyl., eller för utnyttjande av patent, mönster o. dyl.	Den till vilken royaltty eller avgiften utbetalts.	Det utbetalda beloppet.
5. Den som bedrivit verksamhet, vari ingått inköp av jordbruks- eller trädgårdsprodukter eller husdjur eller från husdjur erhållna produkter, allt i den mån Kungl. Maj:t därom förordnat.	Den från vilken inköp skett.	Utgivet vederlag i penningar, naturprodukter eller annat. <i>Undantag:</i> vederlag som gottgjorts bokföringsskyldig rörelseidkare.
6. Den som bedrivit verksamhet, vari ingått förvärv av avverkningsrätt eller inköp av virke eller andra skogseffekter, allt i den mån Kungl. Maj:t därom förordnat.	Den som ägt eller brukat fastighet, från vilken upplåtelse av avverkningsrätt eller försäljning av skogseffekter ägt rum.	Vederlag som utgivits eller gottgjorts, ävensom vederlag, om vars utgivande under senare år avtal träffats.
7. Den som bedrivit förmedlingsverksamhet eller annan därmed jämförlig verksamhet, allt i den mån Kungl. Maj:t därom förordnat.	Den som genom verksamheten erhållit anställning, uppdrag eller tillfälligt arbete eller ock försålt egendom.	Ersättning eller vederlag som förmedlats eller varom uppgift eljest finnes tillgänglig.

2 mom. Vid avlämnande av uppgifter, varom stadgas i 1 mom., skall iakttagas följande.

¹ Beträffande lydelsen av Kungl. Maj:ts förslag, såvitt angår den i 33 § 1 mom. intagna uppställningen, hänvisas till propositionen.

*Kungl. Maj:ts förslag¹**Utskottets förslag*

Avser sådan förmån, varom under 1 mom. första och andra punkterna förmåles, endast en del av året, skall upplysning meddelas om den tidrymd. för vilken förmånen utgått.

Har från annan arbetsgivare än statlig myndighet utgått särskild resekostnads- och traktamentsersättning, skall i kontrolluppgiften angivas beloppet av dels resekostnadsersättning och dels traktamentsersättning jämte antalet dagar för vilka traktamentsersättning utgått.

Därest vid avlönings utbetalande avdrag skett för löntagares eller hans efterlevandes pensionering, skall i kontrolluppgiften upptagas bruttolön, vad som avdragits och efter avdraget återstående belopp.

Har arbetsgivare uppburit den anställde tillkommande ersättning på grund av försäkring i allmän sjukkasse, skall angivas jämväl beloppet av vad sålunda uppburits.

I kontrolluppgift skall särskilt för sig upptagas sådant skatteavdrag, som skett för uttagande av preliminär A-skatt.

Särskild uppgiftshandling skall avlämnas för varje person, varom fråga är. Därvid skall fullständigt angivas personens namn, hemvist och bostadsadress. Där så kan ske, bör uppgift lämnas jämväl om hans födelseår ävensom om numret å utfärdad debetsedel å preliminär skatt för året näst före taxeringsåret.

Uppgift skall avfattas å blankett enligt av riksskattenämnden fastställt formulär eller å annan för ändamålet lämpad blankett.

3 mom. Skall annan än statlig eller kommunal myndighet jämlikt 1 mom. första punkten avlämna uppgifter till ett antal understigande tjugufem, skall samtidigt avlämnas ett särskilt sammandrag över uppgifterna, upptagande namn å den eller de personer, varom fråga är, ävensom beträffande envar av dem uppgift angående belopp, som utbetalts, och förmån, som i övrigt åtnjutits.

35 §.

1 mom. I särskilda fall skola efter anmaning kontrolluppgifter för näst-föregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

<i>Uppgiftsskyldig</i>	<i>Vem uppgiften skall avse</i>	<i>Vad uppgiften skall avse</i>
1. Den som är skyldig att utan anmaning avlämna kontrolluppgift.	Den som hos den uppgiftsskyldige innehaft anställning eller uppdrag eller utfört tillfälligt arbete.	Åtnjutna förmåner, därest icke uppgiftsskyldighet utan anmaning föreligger, med upplysning, då förmånerna avse kortare tid än helt år, om den tidrymd, för vilken de åtnjutits.

¹ Beträffande lydelsen av Kungl. Maj:ts förslag, såvitt angår den i 35 § 1 mom. intagna uppställningen, hänvisas till propositionen.

Kungl. Maj:ts förslag¹

Utskottets förslag

<i>Uppgiftsskyldig</i>	<i>Vem uppgiften skall avse</i>	<i>Vad uppgiften skall avse</i>
<p>2. Den som för arbetslag eller liknande grupp av personer i en summa uppburit visst avlöningsbelopp såsom ackordsöverskott eller dylikt för att fördelas inom laget eller gruppen.</p>	<p>Medlem av arbetslaget eller gruppen.</p>	<p>Till medlem utgivet belopp.</p>
<p>3. Bankaktiebolag, sparbank eller annan penninginrättning.</p>	<p>Namngiven skattskyldig.</p>	<p>Gottgjord ränta ävensom beloppet av den skattskyldiges innestående medel vid viss angiven tidpunkt.</p>
<p>4. Annan än penninginrättning, därest vederbörande under näst föregående år utbetalt gälldränta eller haft skuld, när fråga ej är om lån mot obligationer, förlagsbevis eller andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar.</p>	<p>Varje borgenär.</p>	<p>Borgenärens namn och hemvist, gälldräntans belopp under föregående år och skulden vid viss angiven tidpunkt.</p>
<p>5. Fysisk eller juridisk person, som haft fordran.</p>	<p>Namngiven skattskyldig.</p>	<p>Ränteinkomst från den skattskyldige ävensom beloppet av den skattskyldiges skuld vid viss angiven tidpunkt.</p>
<p>6. Försäkringsanstalt eller understödsförening.</p>	<p>Namngiven skattskyldig.</p>	<p>Arten av <i>uppgiven</i> försäkring, beloppet av premie eller annan avgift, tid då sådan <i>mottagits</i>, samt värdet och arten av åtnjutna förmåner, som icke enligt annan föreskrift uppgivits.</p>
<p>7. Den som bedrivit jordbruk, skogsbruk eller rörelse.</p>	<p>Namngiven annan näringsidkare.</p>	<p>Belopp för vilket den uppgiftsskyldige under viss angiven tid köpt eller sålt va-</p>

¹ Beträffande lydelsen av Kungl. Maj:ts förslag, såvitt angår den i 35 § 1 mom. intagna uppställningen, hänvisas till propositionen.

<i>Uppgiftsskyldig</i>	<i>Vem uppgiften skall avse</i>	<i>Vad uppgiften skall avse</i>
------------------------	---------------------------------	---------------------------------

ror, därest beloppet i säljarens eller köparens hand är skattepliktig intäkt eller avdragsgill utgift, med angivande där så begäres av varuslag och myckenhet, så ock belopp å provision eller annat, som utgjort sådan intäkt eller utgift.

Undantag: belopp avseende köp eller försäljning av varor över disk och liknande fall, där uppgiftsskyldigheten uppenbarligen icke kan fullgöras.

8. Den som bedrivit förmedlingsverksamhet eller därmed jämförlig verksamhet, om uppgift icke skolat lämnas utan anmaning.

Namngiven skattskyldig.

Ersättning eller vederlag som förmedlats eller varom uppgift eljest finnes tillgänglig.

2 mom. Den som bedrivit jordbruk, skogsbruk eller rörelse är skyldig att, ändå att mottagarna icke i anmaningen namngivas, avlämna följande uppgifter

a) uppgift om belopp, som han utbetalt till andra näringsidkare, i den mån beloppen äro av beskaffenhet att i mottagarens hand utgöra intäkt av jordbruksfastighet eller av rörelse och uppgift därom icke skolat lämnas på grund av annan föreskrift i denna förordning, med upplysning tillika om mottagarens namn och adress; samt

b) uppgift om belopp, för vilka han under viss angiven tid sålt varor till andra näringsidkare, i den mån beloppen äro av beskaffenhet att i köparens hand utgöra avdragsgill utgift, med upplysning tillika om köparens namn och adress.

Vad i detta mom. stadgas om näringsidkares uppgiftsskyldighet skall ej avse köp eller försäljning av varor över disk och liknande fall, där uppgiftsskyldigheten uppenbarligen icke kan fullgöras.

3 mom. Bankaktiebolag, sparbank eller annan penninginrättning är skyldig att efter anmaning lämna uppgift om namngiven persons insättningar och uttag under viss tid.

¹ Beträffande lydelsen av Kungl. Maj:ts förslag, såvitt angår den i 35 § 1 mom. intagna uppställningen, hänvisas till propositionen.

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

4 mom. Anmaning som avses i 2 och 3 mom. må endast utfärdas av taxeringsintendent.

5 mom. Har någon enligt denna paragraf anmanats avlämna uppgift och avser uppgiften förhållande, varom han har att iakttaga tystnad, eller anser han att särskilda omständigheter eljest kunna återopas för att uppgiften ej kommer till annans kännedom, må länsstyrelsen, på framställning av den som anmanats, när synnerliga skäl föranleda därtill, befria honom från skyldighet att lämna uppgiften.

6 mom. Angående skyldighet att underkasta sig taxeringsrevision, därom stadgas i 57 c §.

35 a §.

Bankaktiebolag, sparbank eller annan penninginrättning åligger, utöver vad eljest i denna förordning stadgas, att efter förordnande av Kungl. Maj:t, i den omfattning och ordning som angives vid förordnandets meddelande, lämna uppgift om storleken av insättares ränteinkomst under viss angiven tid och beloppet av insättares innestående medel vid viss angiven tidpunkt samt om insättares fullständiga namn och senast för inrättningen kända bostadsadress ävensom, därest annan än räkningshavare äger förfoga över räkningen, uppgift om den sålunda berättigades fullständiga namn och senast för inrättningen kända bostadsadress.

35 b §.

Aktiebolag är pliktigt att efter anmaning av taxeringsintendent till ledning vid värdesättning av aktier i bolaget avlämna uppgift enligt av riksskattenämnden fastställt formulär rörande bolagets tillgångar och skulder jämte andra omständigheter av betydelse för värdesättningen. Motsvarande skyldighet åligger ekonomisk förening.

36 §.

4 mom. Självdeklaration efter — — — för avlämnandet.

37 §.

1 mom. Självdeklaration, som avgives utan anmaning, så ock uppgift enligt 33 eller 34 § skall avlämnas *antingen* direkt till ordföranden i den taxeringsnämnd, som har att verkställa taxering, för vilken deklarationen eller uppgiften är avsedd att tjäna till ledning, *eller* till länsstyrelsen i det län, den lokala skattemyndigheten eller, där staden icke har egen uppbördsförvaltning, magistraten eller kommunalborgmästaren i den stad eller landsfiskalen i det landsfiskalsdistrikt, där taxeringen skall äga rum. I fall, som avses i 33 § 3 mom., skola dock uppgifterna jämte därtill hörande sammandrag städse avlämnas till myndighet, hos vilken arbetsgivarens allmänna självdeklaration må avlämnas.

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

Vad i — — — äga rum.

Uppgifter enligt — — — uppgifter avser.

39 §.

1 mom. Varder självdeklaration, som skall avgivas jämlikt 26 § 1 mom. utan anmaning eller jämlikt 26 § 2 mom. efter anmaning, ej behörigen avlämnad inom föreskriven tid, eller är innehållit i avlämnad självdeklaration så bristfälligt, att deklarationen uppenbarligen icke är ägnad att ligga till grund för taxering, skall den skattskyldige, där ej nedan annorlunda stadgas, vara förlustig rätten att hos kammarrätten och Kungl. Maj:t överklaga taxering, för vilken deklarationen skolat ligga till grund. Underlåter den som jämlikt 31 § är pliktig avlämna där angivna handlingar att hörsamma anmaning att avlämna sådan handling eller underlåter den som erhållit anmaning att fullständiga självdeklaration, som varit ofullständig, att efterkomma sådan anmaning, skall den skattskyldige, där ej nedan annorlunda stadgas, likaledes vara förlustig rätten att hos kammarrätten och Kungl. Maj:t överklaga taxering, för vilken handlingen eller deklarationen skolat ligga till grund.

I de — — — lämpligt vite.

6 mom. Angående föreläggande av vite vid underlåtenhet att underkasta sig taxeringsrevision, därom stadgas i 57 c §.

40 §.

1 mom. Om ansvar för försummelse att behörigen fullgöra föreskrifterna i 33 §, 34 §, 35 § 1, 2 eller 3 mom. eller 35 b § eller efterkomma förordnande, som meddelats jämlikt 35 a §, stadgas i 142 §.

2 mom. Hörsammas icke anmaning att avlämna uppgift enligt 33 §, 34 §, 35 § 1, 2 eller 3 mom. eller 35 b §, må för uppgiftens införskaffande anlitas biträde av länsstyrelsen, som äger förelägga den försumlige, därest han icke är offentlig tjänsteman, lämpligt vite.

40 a §.

1 mom. Har medlem — — — 37 § 1 mom. sägs.

Uppgiften skall avfattas å blankett enligt formulär, som fastställs av riksskattenämnden.

41 §.

Särskild uppgift angående renskötsel, som avses i 26 § 3 mom., skall avfattas å blankett enligt formulär, som fastställs av riksskattenämnden i anslutning till de i 29 § 1 mom. meddelade föreskrifter. Sådan uppgift bör senast den 31 januari avlämnas antingen i den ordning, som i 37 § 1 mom. sägs, eller ock till ordningsmannen i den lappby, uppgiftslämnaren tillhör.

Det åligger — — — vederbörande taxeringsnämnd.

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

42 §.

3 mom. Envar, som — — — kupongen förvärvats.

Uppgift avfattas enligt formulär, som fastställes av riksskattenämnden, och avlämnas till den, som utbetalar utdelning eller ränta. Denne bör tillse att uppgift avlämnas, innan utbetalning sker.

Om ansvar — — — i 141 § 4 mom.

52 §.

För taxering erforderlig, i denna förordning icke särskilt omförmäld handling eller uppgift skall, då ordförande i beskattningsnämnd i första instans, taxeringskonsulent eller taxeringsintendent framställer begäran därom, tillhandahållas av statligt eller kommunalt verk, allmän inrättning eller överförmyndare.

Vad nu sagts gäller ej handling, som avses i 1—5 §§ samt 31 och 33 §§ lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar och som ej må utlämnas till envar.

Är handling, som avses i första stycket, eljest sådan att den enligt vad därom är stadgat ej må utlämnas till envar, eller är uppgift, som där sägs, av beskaffenhet att omfattas av tystnadsplikt, må uppgiften tillhandahållas allenast efter framställning av taxeringsintendent. Finnes vid prövning av sådan framställning att handlingens eller uppgiftens tillhandahållande skulle, för det allmänna eller med hänsyn till enskilds befogade intressen, lända till synnerligt men, må framställningen lämnas utan bifall.

Efter ansökan av taxeringsintendent må Kungl. Maj:t förordna, att handling eller uppgift skall tillhandahållas honom utan hinder av vad som stadgas i andra och tredje styckena.

54 §.

För de — — — eller eftertaxering.

Angående skyldighet att underkasta sig taxeringsrevision, därom stadgas i 57 c §.

55 §.

1 mom. Rätt att utfärda anmaning, som i 35 § 2 och 3 mom. samt 35 b § sägs, tillkommer taxeringsintendenten i det län, där den uppgiftsskyldiges hemortskommun är belägen, eller, om han saknar hemortskommun, taxeringsintendenten hos överståthållarämbetet.

Rätt att utfärda anmaning i andra fall än ovan sägs tillkommer taxeringsintendent samt ordföranden i vederbörande beskattningsnämnd i första instans. Samma rätt tillkom-

Rätt att utfärda anmaning i andra fall än ovan sägs tillkommer taxeringsintendent samt ordföranden i vederbörande beskattningsnämnd i första instans. Samma rätt tillkom-

Kungl. Maj:ts förslag

mer taxeringskonsulent, i den mån så erfordras för fullgörande av honom åvilande granskning av deklaration eller annan uppgift, dock att taxeringskonsulent icke äger anmana skattskyldig att avlämna deklaration.

Utskottets förslag

mer taxeringskonsulent, i den mån så erfordras för fullgörande av honom åvilande granskning av deklaration eller annan uppgift, *så ock tjänsteman hos länsstyrelsen, åt vilken uppdragits att verkställa taxeringsrevision, i den mån så erfordras för uppdragets fullgörande, dock att taxeringskonsulent och tjänsteman som nu sagts icke äga anmana skattskyldig att avlämna deklaration.*

56 §.

1 mom. Granskning av — — — befintliga självdeklarationer.

För innehållet — — — och 115 §§.

Självdeklaration skall — — — den skattskyldige.

Då besvär — — — annan vederbörande.

Självdeklaration, som — — — oundgängligen erfordras.

I övrigt — — — sådan bearbetning.

Efter taxeringsårets — — — annorlunda föreskriver.

Vad ovan är sagt om självdeklaration gäller i tillämpliga delar även beträffande andra uppgifter, vilka avlämnats till ledning vid taxering för inkomst eller förmögenhet, ävensom av myndighet vid taxeringskontroll upprättade handlingar; dock må uppgifter enligt 42 § 3 mom. vara tillgängliga även för dem, från vilka utdelning eller ränta erhållits, samt av dem anlitade medhjälpare.

57 a §.

Den som enligt denna förordning är skyldig att avgiva deklaration eller annan uppgift till ledning för egen taxering eller ock uppgift till ledning för annans taxering är jämväl skyldig att i skäligen omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt sörja för att underlag finnes för deklarations- eller uppgiftsskyldighetens fullgörande och för kontroll därav.

Om skyldighet i vissa fall att föra räkenskaper är stadgat i bokföringslagen och förordningen om skyldighet för vissa idkare av jordbruk eller skogsbruk att föra räkenskaper såsom underlag för taxering.

57 b §.

Har deklaration ej avgivits eller kan, på grund av brister i deklaration eller bristfälligt underlag för sådan, skattskyldigs inkomst av viss förvärvskälla icke tillförlitligen beräknas, skall inkomsten uppskattas efter vad

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

med hänsyn till föreliggande omständigheter såsom verksamhetens art och omfattning finnes skäligt.

57 c §.

1 mom. För kontroll av att deklara-tions- och uppgiftsskyldighet enligt denna förordning riktigt och fullständigt fullgjorts eller för att eljest bereda beskattningsmyndighet upplysning till ledning vid beslut om taxering eller eftertaxering må *taxeringsrevision* äga rum hos envar deklara-tions- eller uppgiftsskyldig, dock att sådan revision ej må äga rum hos myndighet eller annat organ, som avses i 52 § första stycket.

Taxeringsrevision må jämväl verkställas hos den som bedriver förmedlingsverksamhet eller annan verksamhet av sådan beskaffenhet, att uppgifter av betydelse för taxeringskontrollen kunna hämtas ur anteckningar eller andra handlingar, som föras vid verksamhetens bedrivande.

Vid taxeringsrevision må granskning i den omfattning, som finnes erforderlig, ske av räkenskaper och anteckningar med därtill hörande verifikationer ävensom av korrespondens, protokoll och andra handlingar rörande verksamheten.

Då taxeringsrevision för visst eller vissa beskattningsår verkställs, må jämväl det löpande årets räkenskaper och handlingar granskas.

2 mom. Den som har att verkställa taxeringsrevision må påfordra att i den utsträckning, som är erforderlig för det med granskningen avsedda syftet, genast få taga del av handlingar som skola granskas.

Vid taxeringsrevision är den, hos vilken revisionen sker, pliktig att lämna de upplysningar, som erfordras för revisionens verkställande.

3 mom. Taxeringsrevision skall såvitt möjligt ske på sådant sätt och på sådan tid att den icke förorsakar hinder i verksamheten för den, hos vilken revisionen sker. Revisionen må med hans medgivande verkställas hos honom. Hava böcker eller handlingar överlämnats för revision, skola de så fort ske kan återställas. Meddelande om resultatet av revisionen skall snarast lämnas den, hos vilken revisionen skett, i vad angår hans taxering.

4 mom. Den som verkställer taxeringsrevision må taga del av handlingar av betydelse för revisionen utan hinder av att den, hos vilken revisionen sker, har att iakttaga tystnad om deras innehåll. Är handlings innehåll av beskaffenhet som nu sagts eller anser den, hos vilken revisionen sker, att särskilda omständigheter eljest kunna åberopas för att handlingens innehåll ej kommer till annans kännedom, må dock länsstyrelsen, på framställning av den hos vilken revisionen sker, när synnerliga skäl föranleda därtill, besluta att handlingen skall undantagas från revisionen.

5 mom. Beslut om taxeringsrevision meddelas av taxeringsintendenten i det län, där revisionen skall äga rum. I fråga om skattskyldig, vilkens taxering prövas av mellankommunala prövningsnämnden, må beslut om taxeringsrevision jämväl meddelas av allmänna ombudet hos denna nämnd.

Kungl. Maj:ts förslag

Taxeringsrevision skall verkställas av taxeringsintendenten eller av tjänsteman, åt vilken taxeringsintendenten uppdrager revisionens verkställande. Taxeringsrevision må jämväl uppdragas åt *taxeringsnämndens ordförande eller åt någon* i bokföring och taxering sakkunnig person, som därtill godkänts av länsstyrelsen.

6 mom. Underlåter någon, hos vilken taxeringsrevision enligt meddelat beslut skall äga rum, att tillhandahålla räkenskaper eller andra handlingar, må anmälan göras hos länsstyrelsen, som äger förelägga den försumlige lämpligt vite.

58 §.

2 mom. I god tid före sammanträde enligt 59 § 1 mom. har landskamreren att på grundval av de uppgifter, som jämlikt 18 § avlämnats, och de upplysningar, som eljest kunna vinnas, verkställa undersökning rörande fastigheternas allmänna saluvärde å länets landsbygd. Länsstyrelsen äger kalla lämpligt antal personer med ingående kännedom om fastighetsvärdena att därvid tillhandagå landskamreren med upplysningar.

59 §.

1 mom. Senast den 20 augusti året näst före det, då allmän fastighetstaxering skall äga rum, skola efter kallelse av länsstyrelsen ordförandena i beredningsnämnderna och fastighetstaxeringsnämnderna å länets landsbygd ävensom de beredningsnämndsledamöter, som därtill utsetts enligt 5 § 3 mom., samt de fastighetstaxeringsnämndsledamöter, vilka enligt 6 § 1 mom. utsetts av landstingskommunens förvaltningsutskott, sammanträda inför landskamreren å en eller flera lämpliga orter för förberedande överläggningar rörande tillämpningen av de allmänna grunderna vid den förestående allmänna fastighetstaxeringen; och äger länsstyrelsen till dessa sammanträden kalla jämväl andra personer, vilka på grund av sin verksamhet eller eljest kunna antagas äga sakkunskap rörande fastighetsvärdena inom länet eller delar därav eller ock särskilt rörande värdering av skogsmark och skog.

Vid sådant sammanträde redogör landskamreren för priserna vid försäljning av fastigheter inom länet under tiden efter senaste allmänna fastighetstaxering och för de slutsatser beträffande fastigheternas allmänna saluvärde, som enligt hans mening kunna dragas av dessa priser, så ock för övriga av honom kända förhållanden av beskaffenhet att inverka på nämnda värde. Därjämte skall landskamreren framlägga jämlikt 58 § 1 mom.

Utskottets förslag

Taxeringsrevision skall verkställas av taxeringsintendenten eller av tjänsteman, åt vilken taxeringsintendenten uppdrager revisionens verkställande. Taxeringsrevision må jämväl uppdragas åt *annan* i bokföring och taxering sakkunnig person, som därtill godkänts av länsstyrelsen.

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

andra stycket upprättat förslag till lokala skogstaxeringsanvisningar även-
som, i den mån så finnes erforderligt, förslag till särskilda anvisningar
jämväl i andra hänseenden, såsom angående redovisningen av olika ägo-
slag, värdesättning av övrig mark och bete å skogsmark samt enhetliga
grunder för taxeringen av annan fastighet med mera. Avser samman-
trädet överläggning angående taxeringen inom allenast viss del av länet,
skola redogörelserna och förslagen därefter lämpas.

För sådana trakter inom länet, där jordbruksfastigheterna kunna med
avseende å ägoslag och jordens beskaffenhet anses vara väsentligen lik-
artade, böra de vid dessa sammanträden närvarande på grundval av den
redogörelse, landskamreraren enligt vad nyss är sagt har att avgiva, be-
träffande fastigheter i skilda storleksgrupper föreslå vissa värden för yt-
enhet mark av olika ägoslag, godhetsklasser och brukningsförhållanden
under förutsättning av normalt byggnadsbestånd, vilka enhetsvärden må
tjäna till ledning vid taxeringen av jordbruksfastigheter. Jämväl i fråga
om annan fastighet samt beträffande värdesättning av skogsmark och
växande skog skola övervägas enhetliga grunder för taxeringen.

3 mom. Landskamreraren har att, sedan sammanträden enligt första och
andra momenten hållits, upprätta och senast den 25 augusti året näst före
taxeringsåret till riksskattenämnden insända förslag till anvisningar för
fastighetstaxeringen inom länet, däri inbegripet lokala skogstaxeringsanvis-
ningar. Riksskattenämnden skall senast den 15 september året näst före
taxeringsåret till landskamreraren återställa förslaget jämte de erinringar
mot detsamma, som nämnden funnit anledning framställa. Landskamrera-
ren har att förelägga fastighetsprövningsnämnden omförmälda förslag och
erinringar. Fastighetsprövningsnämnden skall på grundval av nämnda
handlingar fastställa lokala skogstaxeringsanvisningar och övriga anvis-
ningar till ledning för fastighetstaxeringen, vilka senast den 30 september
året näst före taxeringsåret skola tillställas ordförandena i berednings-
nämnderna och fastighetstaxeringsnämnderna samt samtidigt översändas
till riksskattenämnden.

59 a §.

Sedan de av fastighetsprövningsnämnden fastställda lokala skogstaxe-
ringsanvisningarna och övriga anvisningar för fastighetstaxeringen kom-
mit ordförandena i beredningsnämnderna och fastighetstaxeringsnämnd-
erna tillhanda och innan beredningsnämnderna börja det egentliga arbe-
tet, skall å landet ordföranden i fastighetstaxeringsnämnden, efter samråd
med taxeringsintendenten angående tid och plats, sammankalla de av läns-
styrelsen och landstingskommunens förvaltningsutskott utsedda ledamö-
terna i fastighetstaxeringsnämnden ävensom samtliga ordförande i de till
fastighetstaxeringsdistriktet hörande beredningsnämnderna till överlägg-

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

ningar rörande det förestående taxeringsarbetet. Vid överläggningarna bör uppmärksamhet ägnas åt åtgärder för befordrande av likformig taxering inom fastighetstaxeringsdistriktets olika delar samt åt spörsmål, som kunna förväntas vålla beredningsnämnderna svårigheter.

Vid sammanträdet föres protokoll av fastighetstaxeringsnämndens ordförande; och skall ordföranden skyndsamt tillställa beredningsnämndernas ordförande bestyrkta avskrifter av protokollet.

60 §.

2 mom. Samtidigt med översändande av de av fastighetsprövningsnämnden fastställda lokala skogstaxeringsanvisningarna och övriga anvisningar för taxeringen på sätt i 59 § 3 mom. sägs här länsstyrelsen att till ordföranden i den beredningsnämnd å landet eller fastighetstaxeringsnämnd i stad, som i varje särskilt fall vederbör, översända de i 18 § omnämnda uppgifterna.

62 §.

2 mom. Vid beredningsnämndens första sammanträde skall ordföranden, innan taxeringsarbetet tager sin början, avgiva noggrann redogörelse ej mindre rörande av fastighetsprövningsnämnden fastställda enhetsvärden och övriga värderingsgrunder, såvitt distriktet berör, än även rörande samtliga de köp av jordbruksfastighet inom distriktet, som förekommit under tiden efter senaste allmänna fastighetstaxering, samt de slutsatser beträffande fastigheternas allmänna saluvärde i orten, som enligt ordförandens mening kunna dragas av de vid dessa köp tillämpade priser. Finnas inom distriktet fastigheter med skog, bör i redogörelsen tillika lämnas upplysning rörande det virkesförråd, som i medeltal per hektar finnes inom länet eller vederbörlig del därav, och dess fördelning på trädslagsklasser och förrådsgrupper samt, i förekommande fall, trädslag ävensom rörande innehållet i övrigt av de lokala skogstaxeringsanvisningarna. Redogörelsen ävensom beredningsnämndens mening härom böra protokollföras.

Härefter åligger — — — i distriktet.

3 mom. Beredningsnämndens förslag till taxering skola upptagas i taxeringslängd (*fastighetslängd*). Närmare föreskrifter angående längdens förande meddelas av Kungl. Maj:t. Fastighetslängden underskrives av beredningsnämndens ordförande och ledamöter.

64 §.

Beredningsnämndens förslag skall föreligga färdigt senast den 10 december året näst före taxeringsåret.

Beredningsnämndens ordförande skall senast den 15 i nämnda månad med allmänna posten tillsända sådan ägare eller därmed likställd innehavare av skattepliktig fastighet, vilkens namn och postadress äro för ord-

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

förändren kända, underrättelse om det för fastigheten föreslagna taxeringsvärdet. Underrättelse som nu sagts skall även innehålla upplysning, att ägaren eller innehavaren av fastigheten äger senast den 5 påföljande januari till beredningsnämndens ordförande avgiva skriftliga erinringar mot förslaget.

Beredningsnämndens förslag skall under tio dagar viss angiven tid på dagen hållas tillgängligt inom kommunen hos beredningsnämndens ordförande eller någon dess ledamot, med rätt för ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet inom distriktet att på sätt och inom tid, som i nästföregående stycke stadgas, avgiva erinringar mot förslaget, åliggande det ordföranden att sådant i vederbörlig ordning kungöra.

Därest erinran mot förslaget avgivits eller känt blivit, att beträffande i fastighetslängden uppförd fastighet före årsskiftet inträffat sådan omständighet, som föranleder, att fastigheten skall uppdelas i flera taxeringsenheter, skall ordföranden senast den 20 januari hålla sammanträde med beredningsnämnden, som har att yttra sig över inkommen erinran samt i förekommande fall avgiva nytt förslag till taxering. Dylika yttranden och förslag upptagas i protokollet.

Senast den 25 januari skall beredningsnämndens ordförande till ordföranden i fastighetstaxeringsnämnden överlämna de upprättade fastighetslängderna, behörigen summerade, ävensom nämndens protokoll, de deklarationer och andra skriftliga uppgifter och upplysningar, som avlämnats till ledning vid taxeringen, samt de enligt 60 § beredningsnämndens ordförande tillhandakomna handlingarna.

65 §.

Ordförande i fastighetstaxeringsnämnd *å landet* åligger huvudsakligen:

- a) att följa — — — i 64 a §;
- b) att före fastighetstaxeringsnämndens sammanträde granska de från beredningsnämndernas ordförande enligt 64 § inkomna längderna och övriga handlingar och därvid särskilt undersöka, huru beredningsnämnderna tillämpat de enhetsvärden och de värderingsgrunder i övrigt, som av fastighetsprövningsnämnden fastställts, ävensom huru beredningsnämndernas uppskattning av virkesförrådet och dess fördelning på trädslagsklasser och förrådsgrupper samt, i förekommande fall, trädslag överensstämmer med uppgifterna härom i de för taxeringen fastställda lokala skogstaxeringsanvisningarna;

c) att vidtaga — — — för taxeringen;

d) att kalla — — — underrätta länsstyrelsen;

e) att leda — — — ordet; samt

f) att ombesörja — — — och längder.

Ordförande i — — — under d) sägs.

66 §.

2 mom. Innan fastighetstaxeringsnämnd å landet börjar det egentliga arbetet, skall ordföranden, efter samråd med taxeringsintendenten angående tid och plats, kalla de av länsstyrelsen och landstingskommunens förvaltningsutskott utsedda ledamöterna ävensom samtliga ordförande i beredningsnämnderna i de till fastighetstaxeringsdistriktet hörande beredningsdistrikten till ett förberedande sammanträde. Vid detta har ordföranden, med erforderligt biträde av beredningsnämndernas ordförande, att avgiva noggrann redogörelse för de värderingsgrunder, efter vilka varje beredningsnämnd upprättat sitt förslag, ävensom för sin egen mening, huruvida och i vad mån dessa värderingsgrunder kunna anses överensstamma med av fastighetsprövningsnämnden fastställda enhetsvärden och anvisningar i övrigt eller eljest med de priser, som erhållits vid fastighetsförsäljningar i orten. På grundval av dessa redogörelser skola de vid sammanträdet närvarande taga under övervägande och för anteckning till protokollet uttala sin mening, vilka allmänna jämkningar av beredningsnämndernas förslag finnas erforderliga för en jämn och likformig taxering i hela fastighetstaxeringsdistriktet.

Avskrift av — — — avgivna sammandragen.

67 §.

3 mom. Fastighetstaxeringsnämnd i stad företager fastighetstaxeringen i den ordning, som finnes bäst lämpad för vinnande av jämnhet och likformighet mellan taxeringsvärdena i stadens olika delar. Nämnden beslutar, med vilket belopp taxeringsvärde skall åsättas varje fastighet. Nämnden bör i den omfattning, som befinnes lämplig, dessförinnan bereda ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet tillfälle att inom viss angiven tid yttra sig över av nämnden ifrågasatt värde å fastigheten.

Då ägare eller därmed jämställd innehavare av fastighet beredes tillfälle att yttra sig över det av nämnden ifrågasatta värdet å fastigheten, skall han samtidigt underrättas därom att särskild underrättelse om fastighetstaxeringsnämndens beslut icke kommer att tillsändas honom, därest erinringar icke riktats mot det ifrågasatta värdet och detta av nämnden fastställles såsom taxeringsvärde. Därjämte skall meddelandet innehålla upplysning om vad som skall iakttagas vid anförande av besvär över fastighetstaxeringsnämndens beslut rörande taxeringen.

Fastighetstaxeringsnämndens beslut om taxering skola antecknas i fastighetslängd, och skola i fråga om denna längd stadgandena i 62 § 3 mom. hava motsvarande tillämpning. De av nämnden följda grunderna för taxeringen, såvitt angår jordbruksfastighet, skola upptagas i en särskild längd. I fråga om denna längd skall i tillämpliga delar gälla vad i 62 § 4 mom. sägs, dock att sammandrag av längden icke skall översändas till landskamreraren i länet.

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

69 §.

1 mom. Fastighetstaxeringsnämndens arbete bör taga sin början å landet senast den 5 februari under taxeringsåret och i stad senast den 1 oktober året dessförinnan, dock att vad nu sagts icke har avseende å Stockholm. Arbetet skall vara avslutat i länen senast den 25 mars och i Stockholm senast den 15 juni under taxeringsåret.

2 mom. Har ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet å landet avgivit erinringar mot beredningsnämndens förslag eller har fastighetstaxeringsnämnden, utan att erinringar avgivits, beslutat åsätta fastighet annat taxeringsvärde än det av beredningsnämnden föreslagna eller eljest beslutat frångå beredningsnämndens förslag, åligger det fastighetstaxeringsnämndens ordförande att tillsända ägaren eller innehavaren, därest dennes namn och postadress äro för ordföranden kända, underrättelse om det taxeringsvärde, som av fastighetstaxeringsnämnden beslutats.

Ordförande i fastighetstaxeringsnämnd i stad åligger att tillsända sådan ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet, vilkens namn och postadress äro för ordföranden kända, underrättelse om det taxeringsvärde, som av nämnden beslutats. Vad nu sagts skall dock icke gälla, om meddelande rörande ifrågasatt taxeringsvärde tillsänts ägaren eller innehavaren och taxeringsvärde åsatts fastigheten på sätt i meddelandet angivits.

Underrättelse, som i detta moment avses, skall innehålla upplysning om vad som skall iakttagas vid anförande av besvär över fastighetstaxeringsnämndens beslut.

3 mom. Senast den 31 mars eller vad angår Stockholm den 21 juni skall fastighetstaxeringsnämndens ordförande till länsstyrelsen insända fastighetsdeklarationerna och övriga handlingar ävensom berednings- och fastighetstaxeringsnämndernas protokoll. Fastighetslängderna skola avlämnas å den tid och i den ordning, Kungl. Maj:t föreskriver.

4 mom. Fastighetslängderna, i huvudskrift eller bestyrkt avskrift, skola vara att tillgå för landskamreraren, taxeringsintendenten och fastighetsprövningsnämnden samt i den ordning, Kungl. Maj:t föreskriver, utom vad angår Stockholm, offentligen framläggas inom vederbörande kommun under minst fjorton dagar före den 15 maj under taxeringsåret.

71 §.

Kungl. Maj:t äger förordna, att med ledning av de i 66 § 2 mom. andra stycket omförmälda handlingarna undersökning skall verkställas till utrönande, huruvida vid taxeringen av jordbruksfastigheter å landsbygden jämnhet och likformighet de olika länen emellan blivit uppnådd. Verkställles sådan undersökning, skall resultatet därav meddelas landskamrerarna och taxeringsintendenterna senast den 30 april under taxeringsåret.

Ovannämnda handlingar skola tillhandahållas kammarrätten senast den 1 oktober under taxeringsåret.

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

72 §.

2 mom. I län sammanträder fastighetsprövningsnämnd på ordförandens kallelse i residensstaden eller, i anseende till inträffade utomordentliga händelser, å annan samlingsort å sådan tid att nämndens arbeten må vara avslutade senast den 30 september under taxeringsåret. Möter för ledamot hinder att tillstädeskomma, bör anmälan därom ofördröjligen göras hos ordföranden, som inkallar suppleant i hans ställe.

Ordföranden är — — — länsstyrelsen utsetts.

Taxeringsintendenten har — — — finna anledning.

Landshövdingen äger — — — i beslutet.

Efter framställning — — — dess helhet.

79 §.

Finner taxeringsnämndens ordförande taxeringsrevision som i 57 c § sägs erforderlig, har han att till taxeringsintendenten göra framställning därom. Därvid skall i förekommande fall skattskyldigs deklaration med tillhörande handlingar överlämnas.

Så snart handläggningen av ärendet slutförts, skall, där så erfordras, underrättelse om utgången meddelas taxeringsnämndens ordförande, därvid översänd deklaration skall återställas.

Framkomma vid taxeringsrevision omständigheter av beskaffenhet att kunna antagas inverka å annan taxeringsnämnds taxeringsåtgärd, skall taxeringsintendenten föranstalta om underrättelse härom till ordföranden i denna nämnd.

93 §.

Taxeringsintendenten har — — — 57 § 3 mom. kommunalskattelagen.

Angående taxeringsrevision stadgas i 57 c §. Finner taxeringsintendenten taxeringsrevision böra verkställas i annat län, skall han framställa begäran därom hos taxeringsintendenten i det länet.

Jämväl i — — — föranstalta därom.

Finner taxeringsintendenten — — — taxeringsnämndens ordförande.

Landskamreraren har — — — erforderlig utredning.

I fråga — — — likformig taxering.

116 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter angående ordnandet av beskattningsnämndernas arbete, som må erfordras utöver vad denna förordning innehåller. På riksskattenämnden ankommer att fastställa formulär till anmaningar, underrättelse om avvikelser från deklaration eller annan till ledning för egen taxering lämnad uppgift, andra föreskrivna underrättelser med mera dylikt ävensom formulär till i denna förordning föreskrivna längder.

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

124 §.

1 mom. Besvär enligt 123 § skola, skriftligen avfattade, ingivas till länsstyrelsen i det län, där den överklagade taxeringsåtgärden företagits, eller, i motsvarande fall som i 119 § andra stycket avses, till den mellan-kommunala prövningsnämnden. Besvären skola ingivas, av skattskyldig inom ett år eller, i fall som i 123 § 3 mom. sägs, inom två år efter det han erhållit debetsedel å slutlig eller tillkommande skatt i anledning av den taxering, varom fråga är, och av annan klagande före utgången av kalenderåret näst efter taxeringsåret.

Försummas något — — — motsvarande tillämpning.

Avse besvären — — — senaste tidpunkten.

140 §.

Den som bryter mot vad i 57 § är stadgat, straffes med dagsböter, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

Vad som med stöd av bestämmelserna i denna förordning inhämtats vid taxeringsrevision, som avses i 57 c §, eller vid granskning av handlingar, varom i 52 § förmäles, må ej yppas i vidare mån än som erfordras för vinnande av det med revisionen eller granskningen avsedda ändamålet. Bryter någon häremot, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

142 §.

Den, som ej behörigen fullgör vad honom enligt 18, 19, 23, 32 a, 33 eller 34 §, 35 § 1, 2 eller 3 mom., 35 b §, 40 a § 1, 2 eller 3 mom. eller 42 § 4 mom. andra stycket åligger, skall, där ej försummelsen eljest är med straff belagd, böta högst trehundra kronor. Vad nu sagts gälle ock om den, som ej behörigen fullgör vad honom åligger jämligt förordnande, som meddelats enligt 35 a § eller 42 § 4 mom. tredje stycket eller 42 § 5 mom.

144 §.

3 mom. Den som — — — till länsstyrelsen.

Sedan besvären — — — giva anledning.

Om klagan — — — är sagt.

Över länsstyrelses beslut, varigenom vite förelagts, eller beslut enligt 35 § 5 mom. eller 57 c § 4 mom. må klagan ej föras.

Vid prövning — — — under bedömande.

Denna förordning träder i kraft, såvitt angår 56 § 1 mom., den 1 juli 1955 samt i övrigt den 1 januari 1956; dock att förordningens bestämmelser skola gälla redan dessförinnan i avseende å åtgärder, som erfordras för förordningens tillämpning efter ikraftträdandet.

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

Genom den nya förordningen upphäves vad i lag eller särskild författning finnes stridande mot förordningens bestämmelser.

2) för sin del antaga följande

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 62 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Häri genom förordnas, att 62 § kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

62 §.

Har skattskyldig i uppgift eller upplysning, avgiven till ledning vid taxering, lämnat oriktigt meddelande i avseende å förhållande, som icke varit av allenast oväsentlig betydelse för taxeringen, samt har meddelandet följts och har därigenom föranletts att den skattskyldige icke blivit inom vederbörande kommun taxerad till kommunal inkomstskatt eller därstädes blivit för lågt taxerad till sådan skatt, skall han där eftertaxeras till kommunal inkomstskatt för vad som genom berörda förfarande förut undgått taxering.

Föreligga sådana omständigheter, som i föregående stycke sägs, och kan på grund av vad sålunda och i övrigt förekommit antagas att av den skattskyldige lämnade uppgifter icke varit av beskaffenhet att kunna läggas till grund för en riktig taxering, skall genom eftertaxering sådan taxering åvägbringas.

Vad ovan sagts skall äga motsvarande tillämpning, om skattskyldig, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning.

Eftertaxering må icke ske med mindre fråga därom prövats av beskattningsnämnd inom fem år efter det år, då taxeringen rätteligen bort av beskattningsnämnd i första instans verkställas. Har den skattskyldige avlidit, åsättes taxeringen hans dödsbo, dock att sådan taxering icke må ske med mindre fråga därom prövats av beskattningsnämnd inom två år efter utgången av det kalenderår, under vilket bouppteckning efter honom blivit ingiven för registrering.

(Se vidare anvisningarna.)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

¹ Senaste lydelse se 1943: 856.

3) antaga följande

Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 13 § förordningen den 26 juli 1947
(nr 576) om statlig inkomstskatt**

Härigenom förordnas, att 13 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

13 §.

Har skattskyldig i uppgift eller upplysning, avgiven till ledning vid taxering, lämnat oriktigt meddelande i avseende å förhållande, som icke varit av allenast oväsentlig betydelse för taxeringen, samt har meddelandet följts och har därigenom föranletts att den skattskyldige icke blivit taxerad till statlig inkomstskatt eller blivit för lågt taxerad till sådan skatt, skall han eftertaxeras till inkomstskatt att utgå med det belopp, som genom berörda förfarande undandragits statsverket.

Föreligga sådana omständigheter, som i föregående stycke sägs, och kan på grund av vad sålunda och i övrigt förekommit antagas att av den skattskyldige lämnade uppgifter icke varit av beskaffenhet att kunna läggas till grund för en riktig taxering, skall han eftertaxeras till inkomstskatt att utgå med det belopp, som undandragits statsverket genom att en riktig taxering tidigare icke åsatts.

Vad ovan sagts skall äga motsvarande tillämpning, om skattskyldig, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning.

Eftertaxering må icke ske med mindre fråga därom prövats av beskattningsnämnd inom fem år efter det år, då taxeringen rätteligen bort av beskattningsnämnd i första instans verkställas. Har den skattskyldige avlidit, åsättes taxeringen hans dödsbo, dock att sådan taxering icke må ske med mindre fråga därom prövats av beskattningsnämnd inom två år efter utgången av det kalenderår, under vilket bouppteckning efter honom blivit ingiven för registrering.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1956.

4) antaga följande

Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 13 § förordningen den 26 juli 1947
(nr 577) om statlig förmögenhetsskatt**

Härigenom förordnas, att 13 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

13 §.

Har skattskyldig i uppgift eller upplysning, avgiven till ledning vid taxering, lämnat oriktigt meddelande i avseende å förhållande, som icke varit av allenast oväsentlig betydelse för taxeringen, samt har meddelandet följts och har därigenom föranletts att den skattskyldige icke blivit taxerad till statlig förmögenhetsskatt eller blivit för lågt taxerad till sådan skatt, skall han eftertaxeras till statlig förmögenhetsskatt att utgå med det belopp, som genom berörda förfarande undandragits statsverket.

Föreliggande sådana omständigheter, som i föregående stycke sägs, och kan på grund av vad sålunda och i övrigt förekommit antagas att av den skattskyldige lämnade uppgifter icke varit av beskaffenhet att kunna läggas till grund för en riktig taxering, skall han eftertaxeras till förmögenhetsskatt att utgå med det belopp, som undandragits statsverket genom att en riktig taxering tidigare icke åsatts.

Vad ovan sagts skall äga motsvarande tillämpning, om skattskyldig, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning.

Eftertaxering må icke ske med mindre fråga därom prövats av beskattningsnämnd inom fem år efter det år, då taxeringen rätteligen bort av beskattningsnämnd i första instans verkställas. Har den skattskyldige avlidit, åsättes taxeringen hans dödsbo, dock att sådan taxering icke må ske med mindre fråga därom prövats av beskattningsnämnd inom två år efter utgången av det kalenderår, under vilket bouppteckning efter honom blivit ingiven för registrering.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1956.

5) antaga följande

Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 27 juni 1927
(nr 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar**

Härigenom förordnas, att 7 § förordningen den 27 juni 1927 om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

7 §.

Har någon i uppgift eller upplysning, avgiven till ledning vid taxering till utskiftningsskatt, lämnat oriktigt meddelande i avseende å förhållande, som icke varit av allenast oväsentlig betydelse för taxeringen, samt har meddelandet följts och därigenom föranletts att taxering ej skett eller skett till för lågt belopp, skall eftertaxering i erforderlig mån äga rum. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, om uppgiftspliktig underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning. Eftertaxering må ej ske med mindre fråga därom prövats av beskattningsnämnd inom fem år efter det år, bolagets upplösning ägt rum.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1956.

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 498 av herrar Magnusson och Arrhén samt II: 619 av herrar Edström och Fröding,

2) de likalydande motionerna I: 499 av herr Bergh samt II: 615 av herrar Carlsson i Stockholm och Birke,

3) de likalydande motionerna I: 500 av herr Osvald och II: 617 av herr Ståhl, såvitt motionerna hänvisats till bevillningsutskottet,

4) de likalydande motionerna I: 501 av herr Werner m. fl. och II: 616 av herr Hansson i Önnarp m. fl., ävensom

5) de likalydande motionerna I: 502 av herr Lindblom m. fl. och II: 618 av herr Strandh,

måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 12 maj 1955

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Spetz, Franzon, Gustaf Elofsson*, Eriksson, Söderquist, Velander, Snygg och Bengtson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Sundström, Hagberg i Malmö, Sjölin, Kärrlander, Strandh, Jansson i Aspeboda, Asp och Andersson i Essvik.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *Spetz, Söderquist, Velander, Kristensson* i Osby, *Hagberg* i Malmö, *Sjölin* och *Strandh*, vilka

a) ansett att

dels den del av utskottets yttrande, som avser *taxeringsrevision* (s. 22—24), bort ha följande lydelse:

De nuvarande bestämmelserna om bokföringsgranskning föreslås enligt propositionen bli ändrade och avsevärt utvidgade. Granskningen skall enligt förslaget benämnas *taxeringsrevision*. Reglerna härom har sammanförts i 57 c §. Enligt förslaget får revisionen bl. a. avse, utom granskning av räkenskaper med därtill hörande handlingar, även protokoll, korrespondens och andra handlingar rörande den granskades verksamhet.

Att *taxeringsrevision* (bokföringsgranskning) utgör ett värdefullt och nödvändigt led i *taxeringskontrollen* är obestridligt. Det får emellertid icke förbises, att resultatet av *taxeringsarbetet* är i väsentlig mån beroende av samverkan mellan *taxeringsorganen* och de skattskyldiga. Det är därför av synnerlig vikt, att *taxeringsförordningens* föreskrifter erhåller sådan utformning att missförstånd och irritation i möjligaste mån undvikas.

Ur denna synpunkt torde bestämmelserna i förevarande paragraf kunna ge anledning till trakasserande ingripanden mot den enskilde. En komplettering av nuvarande bestämmelser måste ske med den största varsamhet. I likhet med kammarrätten anser vi, att t. ex. läkarnas tystnads-

plikt är av en så allvarlig innebörd att den icke utan vidare kan skjutas åt sidan av det allmännas intresse av riktigare taxering. Detta senare intresse torde ock kunna tillgodoses på annat sätt. Vi håller före, att avvägningen enligt propositionen mellan allmänt intresse och enskildas tystnadsplikt icke är den bästa. Det kan nämligen icke anses lämpligt att i taxeringsförordningen stadga en generell rätt för granskningsman att ta del av handlingar, som till sin natur icke bör komma till annans kännedom än den som mottagit desamma. Verkningarna av de föreslagna bestämmelserna kan i detta avseende icke överblickas.

dels ock den del av utskottets yttrande, som avser *påföljder för deklara-tionsförsummelser m. m.* (s. 26—27), bort ha följande lydelse:

I propositionen föreslås, att den förlust av rätt att anföra besvär hos kammarrätten och regeringsrätten, som nu blir följden av att deklaration icke avgives i tid, även skall inträda om innehållet i avlämnad självdeklaration är så bristfälligt att deklarationen uppenbarligen icke är ägnad att ligga till grund för taxering. Förslaget i denna del har föranletts av att man på vissa håll kringgått bestämmelserna om tid för avlämnande av självdeklaration genom att inlämna deklara-tionsblanketter, som endast försetts med namnunderskrift eller någon eller några helt otillräckliga uppgifter. Även om förslaget har provisorisk karaktär, anser vi oss dock icke kunna tillstyrka detsamma. Taxeringsmyndigheterna står ingalunda utan möjligheter att verksamt möta eventuellt missbruk av angiven art. Formuleringen av 39 § 1 mom. ger utrymme för ett betydande godtycke särskilt i vad gäller tolkningen av uttrycket 'så bristfälligt'. Ordet 'uppenbarligen' utgör i detta sammanhang intet hinder för att praktiskt taget varje skönstaxering skulle kunna komma att undantagas från skattedomstols prövning.

samt

b) i anledning av de likalydande motionerna I: 498 av herrar Magnusson och Arrhén samt II: 619 av herrar Edström och Fröding, de likalydande motionerna I: 501 av herr Werner m. fl. och II: 616 av herr Hansson i Önnarp m. fl. samt de likalydande motionerna I: 502 av herr Lindblom m. fl. och II: 618 av herr Strandh hemställer,

1:o) under punkten A 1) i utskottets hemställan,

att riksdagen måtte besluta *dels* avslå förslaget till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379) i vad angår 32 § 3 mom., 39 § 1 och 6 mom., 57 c § samt 79 § *dels ock*, med bifall till utskottets förslag i övrigt, för sin del antaga följande ändrade lydelse av nedan angivna författningsrum i taxeringsförordningen, nämligen

35 §.

(1—5 mom. = utskottets förslag.)

6 mom. Idkare av jordbruk, skogsbruk eller rörelse, som har att avlämna uppgift enligt 33 §, är skyldig att, efter anmaning av taxeringsintendent för kontroll av uppgifternas riktighet och fullständighet tillhandahålla sina räkenskaper med därtill hörande handlingar eller, därest räkenskaper icke förts, förda anteckningar rörande intäkter och utgifter inom jordbruket, skogsbruket eller rörelsen.

Har i första stycket omförmäld näringsidkare från jordbruket, skogsbruket eller rörelsen till annan utbetalt ränta å gäld och är ej fråga om lån mot obligationer, förlagsbevis eller andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, åligger honom sådan skyldighet, som i första stycket sägs, jämväl för kontroll av lämnad uppgift om borgenären eller för att bereda beskattningsmyndighet upplysning i sådant avseende.

Angående den granskning av räkenskaper och andra handlingar, som i detta mom. avses, gäller vad i 79 och 93 §§ sägs.

40 §.

(1 mom. = utskottets förslag.)

2 mom. Hörsammas icke anmaning att avlämna uppgift enligt 33 §, 34 §, 35 § 1, 2 eller 3 mom. eller 35 b § eller anmaning enligt 35 § 6 mom. att tillhandahålla räkenskaper eller andra handlingar, må för uppgiftens införskaffande eller handlingarnas tillhandahållande anlitas biträde av länsstyrelsen, som äger förelägga den försumlige, därest han icke är offentlig tjänsteman, lämpligt vite.

54 §.

För de — — — eller eftertaxering.

Vad nu sagts skall hava motsvarande tillämpning i fråga om skyldighet enligt 32 § 3 mom. eller 35 § 6 mom. att tillhandahålla bokföring eller andra handlingar.

55 §.

1 mom. Rätt att utfärda anmaning, som i 32 § 3 mom. eller 35 § 2 och 3 mom. eller 35 b § eller 35 § 6 mom. sägs, tillkommer taxeringsintendenten i det län, där den uppgiftsskyldiges hemortskommun är belägen, eller, om han saknar hemortskommun, taxeringsintendenten hos överståthållarämbetet. I fråga om skattskyldig, vilkens taxering bragts under mellankommunala prövningsnämndens prövning, skall rätt till anmaning, som i 32 § 3 mom. avses, tillkomma jämväl allmänna ombudet hos denna nämnd.

Rätt att — — — avlämna deklaration.

79 §.

2 mom. Anser taxeringsnämndens ordförande anledning föreligga att för ändamål, som i 35 § 6 mom. sägs, granskning av där omförmäld närings-

idkares bokföring äger rum, framställes begäran härom hos vederbörande taxeringsintendent, vilken har att vidare förfara på sätt i 1 mom. sägs. Framkomma vid granskningen omständigheter av beskaffenhet att kunna antagas inverka å annan taxeringsnämnds taxeringsåtgärd, skall taxeringsintendenten föranstalta om underrättelse härom till ordföranden i denna nämnd.

93 §.

Taxeringsintendenten har — — — 57 § 3 mom. kommunalskattelagen.

Finner taxeringsintendenten för en behörig taxering av skattskyldig, som i 32 § 3 mom. omförmäles, vara nödigt, att granskning verkställas av den skattskyldiges bokföring eller, då den skattskyldige varit delägare i vanligt handelsbolag, kommanditbolag eller rederi, av bolagets eller rederiets bokföring, eller anser taxeringsintendenten anledning föreligga att för ändamål, som i 35 § 6 mom. sägs, granskning av där omförmäld näringsidkares bokföring äger rum, bör taxeringsintendenten föranstalta om sådan granskning, därvid biträde av sakkunnig må anlitas. Tillkommer jämlikt 55 § 1 mom. anmaningsrätten annan taxeringsintendent, bör framställning om granskning göras hos denne. Angående granskningens utförande skall i varje fall gälla vad i 79 § 3 mom. sägs.

Jämväl i — — — föranstalta därom.

Finner taxeringsintendenten — — — taxeringsnämndens ordförande.

Landskamreraren har — — — erforderlig utredning.

I fråga — — — likformig taxering.

140 §.

Den som bryter mot vad i 57 § är stadgat, straffes med dagsböter, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

Vad som med stöd av bestämmelserna i denna förordning inhämtats vid granskning av räkenskaper eller av handlingar, varom i 52 § förmäles, må ej yppas i vidare mån än som erfordras för vinnande av det med granskningen avsedda ändamålet. Bryter någon häremot, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

144 §.

3 mom. Den som — — — till länsstyrelsen.

Sedan besvären — — — giva anledning.

Om klagan — — — är sagt.

Över länsstyrelses beslut, varigenom vite förelagts, eller beslut enligt 35 § 5 mom. må klagan ej föras.

Vid prövning — — — under bedömande.

2:o) under punkten B i utskottets hemställan,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla *dels* om översyn av ifrågavarande bestämmelser enligt i motionerna framförda synpunkter *dels ock* om nytt förslag i ämnet att föreläggas riksdagen i samband med blivande förslag till ny taxeringsförordning.